

EL SECRETARIAT INTERDIOCESÀ DE CATEQUESI ANIMA ELS JOVES A SER CATEQUISTES

Vocació de catequista

JOAN M. AMICH
Director del SIC

«La catequesi, amb 10.000 voluntaris a Catalunya, és una de les realitats més potents que tenim a l'Església»

P 3-4

Agusti Codinach

S'acaba d'inaugurar la rehabilitació de l'arxiu de la basílica de Santa Maria del Pi de Barcelona amb l'objectiu de posar en valor el seu patrimoni artístic i cultural. L'inventari de l'arxiu i la seva organització ha permès descobrir nous documents. Un exemple és aquest pergamí del segle XIII. Es tracta d'un leccionari escrit en llatí del qual destaca una caplletra ornamental amb un bella imatge d'un gos llebrer. P 16-17

Descobreix qui són i què pensen els Missioners de la Misericòrdia de les diòcesis catalanes

P 20-21

Juanjo Fernández ens ofereix eines per acompanyar els adolescents amb «estimació i sense por»

P 26-27

Sumari

- 8 El cardenal Bassetti parla sobre la família
- 10 Solucions per combatre la desigualtat
- 22 La diversitat religiosa a Catalunya
- 23 Mn. Xavier Bastida, «in memoriam»
- 24 Restaurat un vitrall gòtic de Santes Creus

Editorial

Francesc i la Xina

El 8 de febrer va començar l'any nou xinès i el Papa va felicitar el president Xi Jinping. Francesc, en la seva recent primera entrevista sobre la Xina publicada a *Asia Times*, realitzada pel sinòleg Francesco Sisci, manifesta que el món «no ha de témer l'eclosió de la Xina» i aposta pel diàleg constructiu amb aquest país de tradicions i grandesa mil·lenàries. El Pontífex demana a la Xina diàleg amb la resta del món i «reconciliació amb la seva pròpia història». Preguntat per l'eclosió de la Xina a l'escenari internacional, adverteix que «la por no és bona consellera» i afegeix: «No hem de témer els reptes de cap mena.» El món occidental i la Xina tenen la capacitat per mantenir l'equilibri de la pau i la força per aconseguir-lo: «Hem de trobar el camí a través del diàleg», afegeix. Però no ha de ser com el de la Conferència de Ialta, de 1945, amb «un repartiment del pastís», que va significar «una divisió de la humanitat». El Bisbe de Roma també manifesta «el respecte, amb erra majúscula», de l'Església a totes les civilitzacions, la xinesa inclosa. Preguntat sobre el final de la política del fill únic a la Xina, Francesc recorda que l'envelliment de la població s'està esdevenint també en altres països com Itàlia o Espanya, amb uns índexs de natalitat molt baixos. En aquest sentit, reconeix que «el problema de no tenir fills ha de ser molt dolorós» i entén que «la Xina hagi obert possibilitats en aquest front». Per la seva banda, la Xina ha mostrat la seva sincera disposició de millorar la relació entre Pequín i el Vaticà —no hi ha encara vincles diplomàtics estables— i, en resposta a les

seves declaracions ha demanat al Papa que mostri una actitud flexible i pràctica. Ja el 2014, Francesc va dir: «Si fos per mi seria a la Xina demà mateix.» D'aquella conversa, en va sorgir una lletra adreçada al president Xi Jinping. Xi va respondre al Pontífex i l'agost del mateix any li va permetre de travessar l'espai aeri xinès per arribar a Corea del Sud. «Aquest desig vehement de Francesc s'explica venint dels llavis d'un home format a la Companyia de Jesús. Els jesuïtes ja van arribar a la Cort Imperial el 1582; el savi Matteo Ricci —com Francesc fill espiritual de sant Ignasi— a més de predicar l'evangeli, va incorporar Àfrica, Europa i Amèrica a la cartografia xinesa i va escriure un tractat sobre geometria euclidiana en mandarí. Aleshores la conversió de l'Emperador semblava imminent i, en conseqüència, la de tot aquell subcontinent. Però la inculturació va travessar serioses dificultats: un repte que avui continua pendent, així com la complexa situació de l'Església catòlica dividida, amb matisos, entre la patriòtica i la clandestina. La Santa Seu reclama designar els bisbes, però el règim xinès considera aquesta aspiració desafiant perquè suposa habilitar un corrent d'idees i valors que vénen de Roma i, per tant, d'un sobirà estranger. Tot i així, Francesc desperta admiració en molts xinesos: el 2013, el *China International Press Forum*, que reuneix 50 grans mitjans del país, el va incloure entre les deu personalitats més importants de l'any. Preguem que el seu atansament a aquest gran país sigui fecund.

Un nou llindar

Sebastià Taltavull Anglada
Bisbe auxiliar de Barcelona

Un nou ordre social

Pot semblar un somni, però pensar en un nou ordre social no només sembla necessari, sinó urgent. L'itinerari quaresmal parteix d'aquesta invitació: «Convertiu-vos i creieu en l'Evangeli.» Aquest és un temps per a la conversió, un moment fort —com diu el papa Francesc— per celebrar i experimentar la misericòrdia de Déu. Aquesta conversió intenta que la nostra mirada sigui un reflex de l'amor misericordiós de Déu, ja que la misericòrdia —diu— és «obrir el cor al miserable, el comportament diví que abraça, el donar-se del Déu que acull, que s'ajup per perdonar». Amb tot, el camí no resulta fàcil. És possible prescindir de Déu, dir-li clarament «no et necessito». Aquesta reacció entra en el càlcul de risc d'un ús de la llibertat que entronitza el propi «jo» al centre de tot i pretén desplaçar Déu. La temptació existeix. Som temptats a renunciar a la nostra vocació cristiana, a quedar relegats a la indiferència religiosa, a buidar-nos del sentit que Déu pot donar i dóna a la nostra vida, i a renunciar a la missió que tenim encomanada. Tanmateix, podem vèncer. És el que se'ns demana. Jesús és l'únic que —si volem— ens ajuda a sortir de l'embús que ens manté tancats. La paraula de Déu descriu molt encertadament la nostra realitat humana sotmesa a la temptació i al pecat, però al mateix temps, ens presenta Jesús guiat per l'Esperit, enfrontat al mal en aquest desert on tot és possible. La proposta del temptador de donar a Jesús tots els regnes del món és maliciosament ambiciosa, però totalment falsa. També avui podem viure l'experiència d'un poble que se sent estimat i alliberat pel Senyor. El que se'ns demana és senzillament la fe, creure, posar en Ell tota la confiança. El nou ordre social ha de començar per aquí i amb un tractament seriós de les ferides més profundes de la humanitat i que demanen transformar la seva fragilitat en misericòrdia que guareix i redimeix. Guaricions individuals i socials possibles si ens deixem guarir i redimir per Jesús.

L'EFEMÈRIDE DE LA SETMANA

Dia 16 de febrer del 1881: els salesians arriben a Espanya i s'estableixen a Utrera per primer cop.

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta
Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Rosa M. Jané, Carme Munté, Joan Andreu Parra, Rosa Peraire, Joan Piñol
Lingüista: Montserrat Pibernat
Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande
Corresponsals: Guillem Farré, CASTELLÓ; Víctor Gay, GIRONA; Jordi Pérez Ansótegui, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Júlia Ayala, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; Patrícia Navas, URGELL; Xavier Bisbal, VIC; Javier Molina, EL CAIRE; Ana Alba, JERUSALEM
Col·laboradors d'aquesta setmana: Pilarín Bayés, Agustí Codinach, Jaume González, Joan Guiteras, Elisabet Juanola, Joan A. Mateo, Francesc Mateu, Ignasi Miranda, Victòria Molins, Glòria Monés, Josan Montull, Francesc Nicolau, Joan Pallarès-Personat, Jordi Piquer, M. Clara Pujadas, Quique, Jesús Renau, Ignasi Ricart, Josep Rius-Camps, Jordi Sánchez, Lluís Serra, Valentí Serra, Lluís Solà, Teresa Solà, Sebastià Taltavull,

Francesc Torralba, Francesc Tous, P-J Ynaraja

Redacció, administració, publicitat i promoció:
 C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA
 Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat (Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.cat
 www.facebook.com/catalunyacristiana

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUÏTÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de l'APPEC
 Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 135 €
 Gibraltar i Portugal: 135,01 €
 Resta d'Europa: 213,25 €
 Amèrica i Àfrica: 250,01 €
 Àsia i Oceania: 325,05 €

El setmanari rep l'ajut del Departament de Presidència de la Generalitat de Catalunya

«El gran paradigma de la catequesi són els adults»

Joan M. Amich, director del Secretariat Interdiocesà de Catequesi

Joan Andreu Parra

El territori de Mn. Joan M. Amich Raurich (Girona, 1960) és el món de la catequesi, una dimensió que, defensa, «en la pastoral d'una parròquia és molt essencial». És el director del Secretariat Interdiocesà de Catequesi (SIC) i col·labora amb la Subcomissió de Catequesi de la Conferència Episcopal Espanyola. És llicenciat en Dret i Teologia Fonamental i rector de Santa Maria de la Bisbal d'Empordà (diòcesi de Girona). A la seva família són set germans criats en una «família cristiana normal on no hi havia hagut religiosos ni capellans», i té un germà, Josep Maria, que també és rector.

Abans el catequista motivava a aprendre la doctrina de memòria. Com ha canviat això?

El que ha evolucionat és la societat i, per tant, la vivència prèvia de l'Evangeli que la gent té. Abans la fe es transmetia a través de la família i la parròquia, que organitzava els continguts. Això fa molts anys que ha canviat: la transmissió de la fe té dificultats des de l'àmbit familiar i social. Ara a la catequesi li toca assumir un altre paper. Arriba molta gent que encara no té fe i, per tant, hi ha un període de primer anunci en què es tracta de provocar les ganes de seguir Jesucrist. Aquest primer pas no es pot donar per descomptat i és allò més nuclear que sustenta el cristianisme. La catequesi és la segona etapa en què la persona pot començar la iniciació cristiana.

Com es presenta Jesús al segle XXI?

Tenim dos aspectes diferents: els continguts i el llenguatge. Els continguts de la fe són els mateixos de sempre: el missatge de Jesús i la comprensió que l'Església en fa. Aquest contingut de la fe necessita establir una pedagogia gradual, que tingui en compte les edats i la situació socioreligiosa del destinatari. Pel que fa a les edats, tendim a identificar la catequesi només amb la infantesa i l'adolescència, quan pròpiament el gran paradigma de la catequesi són els adults, perquè són els que poden fer una professió de fe sòlida i viscuda.

El llenguatge s'ha d'adequar a la pluralitat de llenguatges que la gent utilitza, però sense perdre de vista el llenguatge comú de la fe, que és allò que ens identifica. La paraula «eucaristia», per exemple, és molt complicada, però és el nostre llenguatge i hem de ser capaços d'explicar-la donant els elements que ens identifiquen com a comunitat. Un llenguatge l'aprens a partir de l'interès inicial, per això és tan important l'etapa del primer anunci, de desvetllar l'interès per l'Evangeli, per ser cristià, per la realitat eclesial. Aquesta és la gran dificultat de l'evangelització.

Les jornades que organitzeu

Mn. Joan M. Amich és el director del SIC des de fa un any i mig.

Les oficines del SIC, al carrer dels Àngels, 18, de Barcelona.

«Les catequistes són una gran riquesa per a l'Església»

«Convé plantejar als joves la vocació de catequista i la grandesa del fet catequista»

«La catequesi, amb 10.000 voluntaris a Catalunya, és una de les realitats més potents que tenim a l'Església»

«Les famílies que avui demanen la comunió ho fan de manera menys acomplexada»

El braç catequètic de la Tarraconense

El SIC és un dels organismes més antics de què es va dotar la Conferència Episcopal Tarraconense. Constituint el 1973, té l'objectiu principal de promoure i coordinar la pastoral catequètica a les diòcesis de Catalunya i les Illes.

També té una dimensió apreciable com a editorial. En començar aquest curs ha distribuït 63.000 llibres principalment en l'àmbit catalanobaleà, tot i que també són valorats i adquirits per part d'altres diòcesis, com el País Valencià o Andalusia, en les edicions en castellà.

Amich posa en valor els actius del SIC en aquests primers mesos que porta com a director, després de rellevar Montserrat Oriol, que l'havia precedit disset anys: «M'he trobat un gran equip de gent i molt qualificat, el conjunt de delegats i delegades diocesans, els caps de

departament i el personal de la casa. També agraeixo l'ajuda i acompanyament del bisbe-president Mons. Sebastià Taltavull.»

Els reptes que té per endavant la nova direcció del SIC són principalment el relleu generacional, la creació de materials adequats, la implantació dels catecismes, l'atenció als preveres que estan en el camp de la catequesi i estar al corrent de com evoluciona la realitat catequètica en altres països.

Una de les primeres accions que ha emprès Amich ha estat renovar el disseny i continguts de la revista *Catequesi*. Pretén oferir «eines i reflexions al catequista, explicant aquelles experiències que es fan a les diòcesis». Al SIC estan satisfets de la «bona acollida» que ha tingut aquesta nova etapa de la revista.

Les VIII Jornades de Formació per a catequistes que es van fer a Tortosa el novembre passat.

són un bon moment per saber què viuen els catequistes. Què us confien?

Al llarg de l'any tenim les jornades dirigides als responsables de catequesi; les jornades de catequistes, que són més massives; i les trobades específiques en format de seminaris i en les quals treballem elements de formació diferents. En aquestes trobades, els catequistes se senten cuidats i vénen buscant un caliu que en ocasions no troben a la parròquia.

El catequista té tendència a demanar concreció perquè està en primera línia de foc, amb els infants, adolescents i pares. Des del SIC intentem donar concreció però també fonamentació, situar el treball catequètic en la missió de l'Església i a partir d'aquí donar eines per treballar.

El col·lectiu catequista és femení i està envellint. Com desvetllar noves vocacions i equilibrar els sexes?

Les mares, àvies i religioses que ajuden en aquesta feina d'educació i transmissió de la fe són una gran riquesa per a l'Església, tenen una sensibilitat molt especial. Hi ha catequistes homes, però hi ha una identificació visual segons la qual fer de catequista és una cosa de dones.

L'envelliment és paral·lel a altres que es donen a altres nivells de l'Església. Hem començat un treball de desvetllament vocacional de catequistes, amb un espai de trobada per a joves. Convé plantejar als joves la vocació de catequista i la grandesa del fet catequista.

Una de les demandes habituals és la necessitat de formació. Hi ha un acompanyament suficient dels rectors?

Hem de subratllar l'esforç de molts

capellans que intenten acompanyar els catequistes i el fet que els rectors saben i tracten la catequesi com una dimensió important de la parròquia. Hi ha dues actituds: aquell que ho intenta i es forma, ve a trobades... i hi ha altres que això els supera. Hi ha rectors molt grans que davant col·lectius molt joves no saben com dialogar-hi. Hi ha una dificultat molt gran pel salt generacional. Malgrat tot, la catequesi és una de les realitats més potents que tenim a l'Església a Catalunya. A les nostres diòcesis hi ha uns 10.000 catequistes, és un voluntariat molt gran.

Els nois i noies que avui fan la comunió van a contracorrent. Les famílies que demanen el sagrament estan més convençudes que abans?

És cert que són menys, però les famílies que vénen ho fan de manera menys acomplexada. Saben on porten els fills i, per tant, estan més disposades a participar en l'activitat catequètica. Això es fa amb molta naturalitat, no hi ha gent rebotada. La gent que ve té menys pressió social, més aviat és una pressió inversa.

En el pas de la comunió a la confirmació, molts nois i noies es queden pel camí. Esteu treballant materials específics per al col·lectiu de 10 a 14 anys. Com ho tracteu?

És veritat que constitueix una assignatura que hem d'aprovar. Sense generalitzar, hi ha parròquies en què falla la continuïtat després de la primera comunió i es torna a recuperar en la convocatòria de la confirmació. El projecte que oferim per a infants i adolescents és un projecte unitari, que tingui una durada d'uns anys determinats.

Catequitzands i catecúmens, dues realitats diferents

Cal distingir entre els catequitzands, que són persones que han estat batejades de petites i que reben una catequesi, i els catecúmens, que són persones que no han rebut el baptisme. En aquest darrer cas alguns són adults, que poden venir d'una altra religió o de la descreença, i s'acosten a l'Església després d'una primera conversió demanant ser cristians.

El nombre de famílies que demanen la comunió i la confirmació per als seus fills està en clar descens, però aquesta situació presenta oportunitats que recullen els bisbes al document *Transmetre el tresor de la fe*: «Molts infants i adolescents i els seus pares s'acosten a l'Església menys condicionats que en altres èpoques i amb una major llibertat d'esperit, conscients del pluralisme del moment que vivim, amb confiança i un desig sincer de rebre de l'Església els rudiments de la vida cristiana.»

Pel que fa al catecumenat hi ha tres grans àmbits. El dels adults no cristians i que tenen un primer interès per l'Evangelí; a Catalunya cada any entre 450 i 500 adults completen el catecumenat. També hi ha els infants i adolescents no batejats (entre els 7 i els 14 anys) que participen en la catequesi amb uns 5.000 nois i noies cada any. I, finalment, els adults batejats a la infantesa que no s'han confirmat i/o no han fet la Primera Comunió i que retornen a la fe, amb unes 1.000 persones anualment.

Catecúmens rebent el baptisme a la diòcesi de Girona.

Catecismes que s'actualitzen

Jesús és el Senyor i *Testimonis del Senyor* són, respectivament, el catecisme d'infants i el d'adolescents. Són documents eclesials en què "els bisbes presenten la fe de l'Església" als nois i noies i reben el plàcet de la Santa Seu. Tenen un caràcter pedagògic i s'elaboren a partir d'una proposta que és consensuada.

Testimonis del Senyor, d'aparició més recent, és un catecisme per a pre-adolescents i adolescents elaborat per la Conferència Episcopal Espanyola. Consta de 50 temes centrats en la figura de Jesucrist i narrats sota l'estructura de la celebració de la Vetlla Pasqual, que conforma el nucli de la fe cristiana. El text, a més d'explicar la fe cristiana, també ajuda a endinsar-se en la pregària i presenta models de sants amb els quals els joves es poden confrontar.

El Papa anima els religiosos a viure en «estat permanent de missió»

Clausura l'Any de la Vida Consagrada

ACI
Ciutat del Vaticà

El Papa va convidar els religiosos i religioses a tenir un «desig de la trobada, custodiar l'estupor i l'alegria de la gratitud», durant la missa de la presentació del Senyor i la Jornada de la Vida Consagrada, el 2 de febrer, que va servir també per cloure l'Any de la Vida

Consagrada. En l'homília, el Pontífex va afirmar que «qui troba de veritat Jesús no es pot quedar igual que abans». I va destacar que tota forma de vida consagrada està cridada a «estar en estat permanent de missió», compartint «les alegries i les esperances, les tristeses i les angoixes dels homes d'avui». Francesc va explicar que Jesús «és el rostre de la misericòrdia del Pare» i «que es presen-

ta amb la perenne sorpresa de Déu». «Els consagrats i les consagrades», va assenyalar, «estan cridats primer de tot a ser homes i dones de la trobada» perquè «la vocació no està motivada per un projecte "calculat", sinó per una gràcia del Senyor que ens arriba a través d'una trobada que canvia la vida». «Qui viu aquesta trobada es converteix en testimoni i es fa també

promotor de la cultura de la trobada, evitant l'autoreferencialitat que ens fa quedar-nos tancats.»

Francesc va recordar que Jesús va voler «compartir la nostra vida» i que els religiosos també «estan cridats a ser signe concret i profètic d'aquesta proximitat de Déu, d'aquest compartir amb la condició de fragilitat, de pecat i de ferides de l'home del nostre temps».

El Bisbe de Roma va demanar a la vida religiosa que sigui «custòdia de la sorpresa», que exigeix «ser sempre renovada. (...) Els carismes dels fundadors no hi són per ser tancats en una ampolla, no són peces de museu». I va afegir: «Els nostres fundadors van ser moguts per l'Esperit i no han tingut por d'embrutar-se les mans amb la vida de cada dia, amb els problemes de la gent, recorrent amb coratge les perifèries geogràfiques i existencials.»

Segons el Papa, «no s'han aturat davant dels entrebancs i les incomprendions perquè han mantingut en el cor de la sorpresa per la trobada amb Crist. No han domesticat la gràcia de l'Evangelí; han tingut sempre al cor una inquietud sana pel Senyor, un desig de dur-lo als altres». Per això, «també nosaltres estem cridats avui a realitzar eleccions profètiques i valentes».

En concloure l'homília, va indicar que d'aquesta festa «aprenem a viure la gratitud per a la trobada amb Jesús i per al do de la vocació a la vida consagrada». El Pontífex va subratllar que és bonic «quan trobem el rostre feliç de persones consagrades (...) contentes i plenes de gratitud per la seva vocació». Aquest Any de la Vida Consagrada que acaba de concloure, va dir Francesc, es pot resumir com «de gratitud pel do de l'Esperit Sant, que sempre anima l'Església a través de diversos carismes».

Vida consagrada en comunió

Maria Clara Pujadas
Verge consagrada

L'Any de la Vida Consagrada ha estat un any ple de gràcies. Al maig em trobava amb verges consagrades d'arreu d'Espanya i el mes d'octubre amb tota la vida consagrada. I el colofó ha estat clausurar aquest any amb una intensa comunió amb l'Església universal participant a Roma en la trobada de tota la vida consagrada mundial. Vam començar amb una vetlla de pregària on Mons. José Rodríguez Carballo ens parlava bellament i profundament de les benaurances, que són l'únic camí per arribar a la santedat. També em recordava que el món necessita la meua alegria, que només és possible si rebo l'alegria de Crist. Les ponències m'interpel·laven, havia de ser una deixeblla del Crist creativa davant de les necessitats actuals. Com serveixo la Galilea d'avui? De manera molt didàctica el P. Miguel Márquez, o.c.d., em recordava com m'havia de deixar trobar per Jesús, deixar-me estimar.

Mons. Rodríguez Carballo ens invitava a escoltar personalment aquesta frase del papa Francesc: «L'Esposa de Crist fa seu el comportament del Fill de Déu que surt a l'encontre de tots, sense excloure ningú.»

L'Orde de les Verges és una de les formes de vida consagrada en l'Església i el seu origen s'ha de buscar en els primers temps del cristianisme. Som davant d'un carisma femení en expansió, concretament a partir del Concili Vaticà II. Som unes 4.000 verges consagrades al món, la majoria vivim sense renunciar al propi treball. Hi ha advocades, sanitàries, mestres, bombers, carteres... En el camp del voluntariat som a les catequesis, litúrgia, caritat, formació, joves...

Els testimonis de vida de les verges consagrades que hem pogut sentir aquests dies van ser molt enriquidors. Destacaria el coratge, la valentia, la missió i la misericòrdia. Per exemple, amb els presos a Kènia amb els malalts a Austràlia; defensant els drets de la família a València en ecumenisme a Rússia; amb els pobres a Burkina Faso; als EUA amb els malalts terminals... i especialment emotiva va ser la vivència d'una verge consagrada d'un país amb un intens conflicte bèl·lic permanent. La lliçó de vida de totes elles m'han fet redescobrir la necessitat de més formació, de ser apòstol de la misericòrdia, sense oblidar la pregària.

Amb goig vaig poder veure de prop el papa Francesc. De les seves paraules destacaria: la profecia, que és dir a la

gent que hi ha un camí de felicitat, de grandesa, un camí que t'omple d'alegria, que és el camí de Jesús. La profecia és un do, és un carisma, que s'ha de demanar a l'Esperit Sant: «Que jo sàpiga dir la paraula en aquell moment just; que jo faci aquell gest en el moment just; que tota la meua vida sigui una profecia.» Ens va agrair el que fem, cadascú amb el seu carisma. I fou molt emotiva la petició darrera de «pregueu per mi».

En la festa de la Presentació del Senyor vaig poder participar de la santa missa presidida pel Sant Pare, on vaig renovar la meua consagració. En un any molt especial per a mi, perquè, si Déu vol, celebraré els 10 anys de verge consagrada. El Papa ens exhortava a

tornar al primer amor.

Poder assistir a aquesta trobada m'ajuda a fer més realitat els objectius de l'Any de la Vida Consagrada: gratitud pel passat, esperança en el futur i testimoni de vida enamorada en el present.

M. Clara Pujadas, entre dues clarisses de Badalona.

Els consagrats, servidors de Déu

AICA

Ciutat del Vaticà

El papa Francesc va rebre a l'Aula Pau VI els milers de religiosos i religioses que van participar en el Jubileu de la Vida Consagrada. En aquesta trobada, com és costum en ell, el Papa va improvisar unes paraules i els va deixar, per llegir, el text que tenia preparat per a l'ocasió. El Pontífex va triar tres paraules clau per reflexionar amb els religiosos: profecia, proximitat i esperança.

El Bisbe de Roma va demanar una obediència de donació del cor, perquè això «és profecia». I va aclarir que si hi ha alguna cosa «que no veig clara, parlo amb el superior, però després del diàleg, obeeixo». En aquest sentit, va advertir sobre la llavor de l'anarquia, «que planta el diable». I va explicar que la profecia és dir a la gent que hi ha un camí que t'omple d'alegria, que és el camí de Jesús. És el camí de ser proper.

El segon concepte analitzat va ser la proximitat: homes i dones consagrats però no per allunyar-se de la gent: «Ser consagrats no és un estatus de vida que em fa mirar els altres per sobre l'espatlla, ni em fa pujar en l'escala social. La vida consagrada ha de conduir a la proximitat amb la gent, proximitat física i espiritual.» En aquesta mateixa línia, va comentar que el primer proïsme d'un consagrat és el germà i

El Pontífex va triar tres paraules clau per reflexionar amb els religiosos: profecia, proximitat i esperança

la germana de comunitat. El Papa va aprofitar l'ocasió per alertar sobre «la murmuració», fins i tot va parlar de «terrorisme de la murmuració»: «Si et

ve de dir alguna cosa contra un germà, llençar com una bomba de murmuració, mossega't la llengua ben fort.»

No obstant això, va convidar els consagrats i les consagrades a aprofitar els capítols per dir públicament el que sent cadascú, «mai a l'esquena. Si en aquest Any de la Misericòrdia cadascú aconsegueix no fer mai el terrorisme de la murmuració, serà un èxit per a l'Església, un èxit de santedat».

Finalment, va reflexionar sobre l'esperança i va confessar que a ell li

costa tenir-ne quan veu el descens de les vocacions. I va cridar l'atenció sobre el fet que algunes congregacions «fan l'experiment de la "inseminació artificial"». Reben sense responsabilitat ni discerniment, i després arriben els problemes». Per posar-hi remei, Francesc va demanar pregar sense cansar-nos, pregar amb intensitat a Déu perquè «la nostra congregació necessita fills, filles». Déu no faltarà a la promesa, però «li hem de demanar, hem de trucar a la porta del seu cor».

Església en sortida

Canvis de comunicació a la Santa Seu

Jordi Sánchez Torrents

la pàgina web oficial i el compte de Twitter del Papa. L'Església es modernitza en comunicació. Unificaran iniciatives, economitzen esforços i seran més eficients. El canvi ha trigat una mica, però és encertadíssim. Aplaudiments.

Però una conversa amb Mons. Lucio Ruiz (el secretari de la nova Secretaria de Comunicacions Socials) em va fer pensar en les prop de 700 persones involucrades en aquests canvis. Ell mateix deia que les modificacions anirien lentes, perquè es volia tenir cura de les persones, trobar un lloc per a cada empleat. Aquesta era la voluntat del Papa. I ha de ser així. L'economització d'una estructura cristiana no pot anar per sobre de les persones. Ni l'ésser humà està fet per servir el dissabte, ni tampoc per servir el diner. No és una lògica de números. Els canvis al Vaticà aniran lents, paciència. Però seran canvis humanitzats; és a dir, cristians.

A la butxaca porto un fax, una màquina d'escriure, un ordinador, una agenda, una càmera fotogràfica, un vídeo, una televisió, una ràdio, una consola de videojocs, una sala d'edició de vídeo, un rellotge, una llanterna i, fins i tot, un tocadiscos i un telèfon. No tinc una butxaca màgica, sinó un telèfon mòbil.

Tots aquests artefactes que fa uns anys omplirien tota una habitació ara m'hi caben a la butxaca. Una cosa semblant s'està coent al Vaticà. El papa Francesc ha instituït un nou dicasteri anomenat Secretaria per a la Comunicació, que serà la fusió del Pontifici Consell de les Comunicacions Socials, la Sala de Premsa de la Santa Seu, el Servei d'Internet, Ràdio Vaticana, el Centre de Televisió Vaticà, *L'Osservatore Romano*, la Tipografia Vaticana, el Servei Fotogràfic, la Llibreria Editrice Vaticana,

cerers
des de
1862

CERABELLA

P.I. Can Clapés, 08181 Sentmenat (Barcelona)
T. 93 715 31 02 / Fax 93 715 02 51
CERERIA ABELLA
Sant Antoni Abat, 9, 08001 Bcn.
T. 93 441 09 07 / Fax 93 441 70 47
Boters, 5, 08002 Bcn. T./Fax 93 318 08 41
Comte Borrell, 41, 08015 Bcn. T.93 442 93 28

França

Consternació a França per l'atac a un temple medieval

La parròquia de Fontainebleau ha estat calcinada i profanada per un grup vandàlic

Joan Piñol
Redacció

Bressol de reis cremat per vàndals. L'església de Sant Lluís a la petita ciutat de Fontainebleau ha estat profanada i cremada per un grup de desconeguts que hi va calar foc en tres llocs diferents la nit del 9 al 10 de gener.

La policia segueix investigant què va passar exactament. Els atacants estaven ben organitzats i informats. La nit del dissabte al diumenge és l'únic moment de la setmana en què la parròquia està tancada i buida, sense cap persona a dins. La resta dels dies es manté oberta una capella on hi ha l'adoració eucarística permanent que només s'interromp precisament el dissabte. Els investigadors no entenen com van poder-hi entrar, perquè cap de les portes va ser forçada. Sigui com sigui, els assaltants van poder entrar pacíficament cap a les 3 de la matinada. Primer, van profanar la capella de Sant Josep, on van trencar algunes estàtues i van bolcar-ne d'altres. A la capella del Santíssim van obrir el sagrari i van llençar les hòsties consagrades pel terra. Tot fa pensar en un pla premeditat per ofendre les sagrades formes i les estàtues. Just abans de marxar del temple van calar-hi foc en tres llocs diferents: a l'esmentada capella de Sant Josep, a la de la verge de Franchard i a les cadires del cor.

A quarts de vuit del matí del diumenge els veïns van veure les columnes de fum que sortien de l'església i van avisar els bombers. Per sort, van poder apagar les flames abans que consumissin tot el temple però l'interior va quedar completament calcinat. Això sí, l'estructura pètria va aguantar i no es tem per cap esfondrament.

El rector, el pare José Antonini, s'ha mostrat consternat, «amb el cor trencat». Entre els objectes destruïts pel foc hi ha diverses peces artístiques classificades com a monuments històrics. Es tracta d'un altar del segle XVII provinent de l'església de l'antic castell de Fontainebleau i de la verge de Franchard, patrona de la regió, que era una talla del segle XIV. Segons el rector, la voluntat era fer mal a la fe i profanar el temple perquè no es van endur cap objecte de valor. El que van fer a les hòsties confirma, segons la policia, la hipòtesi que es tractaria d'un grup anticristià.

Ciutat de reis

Fontainebleau és una petita població de 15 mil habitants a 70 quilòmetres a l'est de París, al departament de Seine-et-Marne. Aquesta població es considera el bressol reial francès perquè al seu palau s'hi solien allotjar els reis. De fet, tant Lluís XIII com Felip IV van néixer a Fontainebleau i van ser

El ministre de l'Interior francès, Bernard Cazeneuve, va visitar l'església acompanyat de l'alcalde de Fontainebleau (amb la banda tricolor).

El bisbe de Meaux, Mons. Jean-Yves Nahmias, beneeix la capella cremada durant la missa de reparació que es va celebrar el 24 de gener.

batejats a l'església que ara ha estat calcinada. No en va, el temple està dedicat a un monarca francès, sant Lluís IX, patró de França. Fontainebleau té fama de ser una població amb una marcada tendència política dretana i, de fet, els democristians hi governen des de la Segona Guerra Mundial. En aquest sentit, els principals partits conservadors del país ja han alertat que hi ha «un acarnissament cap als cristians a França» i que l'atac «demostra una voluntat d'atacar la cultura occidental i els símbols més sagrats per als cristians».

En un acte insòlit a la França laïcista, el ministre de l'Interior, Bernard Cazeneuve, va visitar amb tota la pompa institucional el temple incendiat. Des-

prés d'inspeccionar els desperfectes, el ministre va expressar la seva consternació «per la dimensió simbòlica d'aquest acte miserable». Igualment, va anunciar: «Estem determinats a protegir tots els llocs de culte en aquest context de manca de respecte, de violències i amenaces.»

L'Església també ha respost amb contundència. El cardenal Robert Sarah, prefecte de la Congregació per al Culte Diví, va enviar una carta a la parròquia per expressar-los el seu suport. De fet, Sarah va visitar la parròquia de Sant Lluís de Fontainebleau el 3 de març de l'any passat per impartir una conferència en què va alertar de l'augment de la cristianofòbia a Europa. El dia 24 de gener va tenir lloc a la parròquia una missa de desgreuge oficiada pel bisbe de Meaux, Mons. Jean-Yves Nahmias. A l'ofici hi van assistir l'expresident Nicolas Sarkozy i la presidenta de la regió de l'Illa de França, on es troba situat Fontainebleau. No és habitual veure polítics francesos a missa, encara que siguin de la dreta, però l'augment de les profanacions i els atacs en temples cristians ha fet que gairebé sigui habitual la celebració de cerimònies de desgreuge en què els polítics es lamenten dels atacs. Com ja va anunciar el ministre de l'Interior, el govern protegeix els temples cristians, però també els jueus, per evitar més atacs. De fet, a les grans ciutats és cada cop més normal veure militars a l'entrada de les esglésies.

La sensació de setge contra els sentiments religiosos es fa cada cop més evident a França. La crema i profanació de l'església de Fontainebleau, amb la pèrdua del patrimoni artístic i històric, ha elevat la preocupació pel fet que es tracta d'una ciutat molt catòlica amb un lligam intens amb la història nacional francesa.

BERNARD CAZENEUVE, ministre de l'Interior

«Estem determinats a protegir tots els llocs de culte en aquest context de manca de respecte, de violència i d'amenaces»

Itàlia

«Dins la família ha d'existir un profund respecte per la persona»

Cardenal Gualtiero Bassetti, arquebisbe de Perusa

Ignasi Miranda

El cardenal Gualtiero Bassetti, arquebisbe de Perusa i vicepresident de la Conferència Episcopal Italiana els últims anys, és l'únic purpurat italià en actiu creat al primer consistori del pontificat de Francesc el 2014. Bassetti, de 73 anys, té experiència en pastoral familiar i vocacional, per exemple com a rector i formador del Seminari de Florència. El 26 de gener va pronunciar la primera conferència de la 51ena edició de les Jornades de Qüestions Pastorals de Castelladaura, a Premià de Dalt, organitzades pel Centre Sacerdotal Rosselló, vinculat a la Societat de la Santa Creu i a la Prelatura de l'Opus Dei. El títol de la intervenció del cardenal Bassetti va ser *Família i misericòrdia*, i va servir per plantejar una reflexió global sobre les fragilitats, les potencialitats i les necessitats de la família.

Com explicar als cristians la relació entre família i misericòrdia en els temps actuals?

Com que la paraula *misericòrdia* deriva del llatí *miseri cors dare* («donar als pobres i a les creatures humanes el propi cor»), precisament la família té avui una especial necessitat del cor i de l'amor de Déu, però també de la societat, per poder ser acollida i per explicar la seva alta vocació de missió.

De quina manera proposa vostè a les famílies i a les comunitats cristianes viure l'Any de la Misericòrdia?

Per a les famílies, l'Any de la Misericòrdia és especialment un any de reconciliació, perquè no hi pot haver experiència de misericòrdia, és a dir, de ser reconciliats amb Déu, si no ens reconciliem amb els qui estan a prop nostre. Joestic plantejant a les famílies de la meua diòcesi que reprenguin el diàleg, que parlin dels problemes que tenen i que no es tanquin. En el fons, el Sant Pare ha donat una pauta formidable perquè es practiqui la misericòrdia a l'interior de les famílies. Són tres paraules senzillíssimes. La primera és «permís». Dins la família sempre ha d'existir un profund respecte per la persona. Permís significa que jo et respecto com a persona. La segona paraula és «gràcies», encara que sigui només per un petit senyal d'afecte, que és la gratitud. No costa gens dir «gràcies» i, a més, l'experiència de qui ha tingut aquest gest d'afecte, de bondat i de misericòrdia en relació amb un mateix és una realitat que gratifica molt i dona felicitat. La tercera paraula és «disculpa» o «perdó», ja que és impossible que algú arribi al final de la jornada sense que s'hagi produït alguna incomprensió o petit enfrontament o que, fins i tot, com diu el Papa, s'hagin llençat alguns plats. El més important és mirar-se als ulls i

El cardenal Bassetti va pronunciar la conferència en el marc de les LI Jornades de Qüestions Pastorals de Castelladaura.

demanar «disculpes».

Vostè ha parlat, en la seva intervenció en les Jornades de Qüestions Pastorals de Castelladaura, sobre el Sínode dels Bisbes de la Família. Quines són les novetats més importants d'aquest últim Sínode per a la societat d'avui, per al nostre temps?

La gran novetat ha estat precisament que el Sant Pare ha fet una aposta tan gran per la institució de la família. No hi ha hagut mai cap temàtica de l'Església que s'hagi tractat abans en dues edicions de Sínode. Només això ja explica l'atenció i la gran novetat de l'Església en relació amb la família. El Sant Pare ha volgut que s'afrontés el debat entre nosaltres amb gran parresia, parlant de tots els problemes que existeixen a la família, perquè només que deixéssim de banda un d'aquests reptes, com diu el Papa, no fariem un treball complet. Al Sínode, hem partit de la fragilitat de la família, una idea que ve del verb *frangere*, que vol dir *trencar*. I és que, en la societat d'avui, hi ha tants trencaments que gairebé s'entrecruen tots i es con-

centren sovint al voltant de la família, que es veu especialment afectada per la crisi actual en els joves i altres sectors. Primer hem examinat totes les fragilitats, no només de la família europea, sinó de les de tot el món. Per exemple, hi eren els bisbes d'Amèrica Llatina, d'Àsia, de l'Àfrica... Hem entès que algunes qüestions que no són gaire importants per a nosaltres, els europeus, sí que ho són, per exemple, per als bisbes africans.

Quins aspectes centrals subratllaria del contingut dels dos sínodes?

Després d'haver examinat les fragilitats, en una visió global de la situació actual, hem treballat a partir del que diu la Paraula de Déu. L'Església té un projecte, que és la paraula de Déu, el punt d'arribada, perquè la família és com Déu la veu. La família, segons ha dit el Papa, és el rostre lluminós de Déu, la Santíssima Trinitat replantejada a la humanitat, perquè l'amor que ens ofereixen el Pare, el Fill i l'Esperit Sant és el mateix

que es manifesta també dins la família, no pas un altre amor, sinó aquest. Per tant, la Paraula de Déu és fonamental. L'Església s'alimenta amb la Paraula de Déu. I un tercer punt és integrar, és a dir, veure com podem integrar, amb la Paraula de Déu, totes les situacions que hem vist en la primera assemblea i, naturalment, donar-hi resposta amb uns punts sobre els quals el Sant Pare s'expressarà amb el seu Suprem Magisteri.

L'Església necessita recuperar l'esperit missioner, franciscà i del bon samarità que proclama i defensa, amb el seu estil propi, el papa Francesc? Com definiria l'estil de l'actual Pontífex?

Nomen, hominem, deien els antics. El nom revela la missió i la substància d'una persona. És el Papa qui ha volgut triar el nom de Francesc, perquè no l'hi ha imposat ningú. Allò que ha estat i ha representat sant Francesc en la història de l'Església, ja ho sabem prou: *Vangelo sine glosse*, que vol dir «evangeli sense argumentar». Volia que els seus germans frares fossin uns itinerants que anaven a anunciar l'Evangelium a totes les creatures, fins i tot a un sultà. I el papa Francesc ha titulat el primer document que ha escrit *Evangelium gaudium*. Per tant, el referent és l'anunci de l'Evangelium. L'amic bisbe i cardenal Claudio Hummes, que era al costat del papa Francesc durant l'últim conclave i que havia estat també arquebisbe de São Paulo, quan Bergoglio va acceptar convertir-se en Pontífex, li va dir que se'n recordés dels pobres. En definitiva, el papa Francesc ha triat per a tota l'Església, i no només per a ell, l'estil de Francesc amb aquesta particular atenció als pobres.

Quina impressió té sobre la situació política d'Espanya, amb els conflictes i les dificultats de formar govern?

Desitjo que, en la formació del govern a Espanya, com també a Itàlia, s'imposi sempre el criteri de la veritat de l'home i Déu, així com el de la justícia (donar a cadascú allò que li correspon) i sobretot el criteri de l'amor. Una política sense veritat, sense justícia i sense amor no és política en el sentit majúscul de la paraula. Cal recordar que *política* vol dir, en grec, «govern de la ciutat». I això servia per als antics i també val per a la modernitat. Un govern, en definitiva, només es pot basar en la veritat, en la justícia i en l'amor.

Històrica trobada de Francesc amb el patriarca de Moscou

I.M. / Redacció

El papa Francesc comença el seu viatge apostòlic a Mèxic, el divendres 12 de febrer, amb una activitat històrica: una trobada amb el patriarca ortodox de Moscou i Rússia, Ciril, a l'aeroport de l'Havana, a Cuba. Segons el portaveu de la Santa Seu, Federico Lombardi, la trobada té una «dimensió històrica dins el diàleg ecumènic» entre l'Església catòlica i

l'ortodoxa. El bisbe de Roma i el patriarca, com també va dir el director de l'Oficina de Premsa de la Santa Seu en l'anunci oficial, demanen als creients que preguin «pels bons fruits de la històrica reunió».

La trobada ha inclòs «una conversa personal i la signatura d'una declaració comuna dels dos primats», i «no és improvisada, sinó que estava preparada i buscada des de feia temps», segons Lombardi. Les

Esglésies cristianes de Roma i Moscou han assegurat que és un signe d'esperança. Després de la trobada, el programa ha inclòs dos breus discursos espontanis que, segons el portaveu vaticà, són «paraules expressades des del sentiment dels dos patriarques». El portaveu del Vaticà també ha explicat que el president cubà Raúl Castro actua com a l'amfitrió de la trobada. Recordem que Joan Pau II, des de l'inici del seu pontificat el 1978, ja havia manifestat el desig de reunir-se amb el patriarca de Moscou i fins i tot de visitar Rússia, aleshores integrada a l'antiga Unió Soviètica.

Pelegrinatges 2016

ARMÈNIA I GEÒRGIA

Del 28 de març al 4 d'abril

Un poble marcat per la fe

EGIPTE COPTE

Del 7 al 17 d'abril

Espiritualitat al desert d'Anafora

MARROC

Del 7 al 14 d'abril

Expedició cultural

LA TOSCANA

Del 12 al 19 d'abril

Terra catòlica

XIPRE

Del 9 al 16 de maig

Monàstic

GRÈCIA

Del 13 al 19 de juny

Ruta de Sant Pau

TERRA SANTA

Del 11 al 18 de juliol

Jubileu

NORUEGA

Del 31 de juliol al 7 d'agost

La ruta de Nidaros

JULIOL 5 - 12: **Alemanya**. De Baviera a Berlín

AGOST 9 - 18: **Etiòpia** cristiana

AGOST 18 - 29: **Índia** catòlica
(Santuaris de Goa + Kerala)

SETEMBRE 1 - 8: **Tirol**

SETEMBRE 4 - 18: Expedició cultural al **Japó**

SETEMBRE 20 - 27: **Bretanya i Normandia**

OCTUBRE 7 - 16: **Geòrgia**
"la festa de la túnica sagrada"

OCTUBRE 17 - 28: Expedició cultural a **Guatemala**

NOVEMBRE 7 - 17: **Iran**, la Pèrsia Bíblica

DESEMBRE 4 - 8: Pessebres a **Nàpols**

DESEMBRE 1 - 12: **Terra Santa, Israel i Jordània**

Punt de vista

Francesc Mateu

Director d'Oxfam Intermón a Catalunya

Cal trobar solucions per combatre la desigualtat

62 persones tenen una fortuna equivalent als ingressos anuals de 3.600 milions de persones. I l'1% de la població del món supera els ingressos del 99% restant.

Aquestes dues frases de l'informe d'Oxfam Intermón han omplert les darreres setmanes titulars de diaris, ràdios i telenotícies. I també les varen omplir al 2015 i al 2014. La diferència és que aquest any són 62 persones les que acumulen més riquesa, l'any passat eren 80, l'anterior 92 i al 2010, 388. Cada cop la riquesa es concentra més.

La desigualtat i, encara més, la desigualtat extrema, és un mal que està consumint en silenci els pilars de la nostra societat i de totes les societats del món. Ens trobem en un cercle viciós on les persones més riques tenen recursos per pressionar i crear lleis a favor dels seus interessos. Així, obtenen més beneficis, que, a la vegada, els dona més poder per fer encara més favorables les lleis. I tot això, principalment, per deixar de pagar impostos i tenir més guanys.

Hem vist gairebé sempre la fiscalitat, els impostos, com quelcom negatiu. I veure com els governs gestionen les contribucions en algunes ocasions, no és precisament un estímul. Però els impostos continuen sent el mecanisme més eficaç

per fer una societat més justa. I mentre la majoria de les persones els paguem i no ens en podem escapar, grans fortunes i grans empreses, amb el seu poder i la seva pressió, aconsegueixen no pagar el que els tocava. De les 35 empreses de l'Ibex-35, 17 han aconseguit no pagar impostos el 2015. L'Estat espanyol ha incrementat les inversions en paradisos fiscals un 2.000% i el 2015 s'han creat 126 sicavs noves. Mentrestant, i a causa d'aquesta evasió fiscal també, Espanya és el país de la Unió Europea on més ha

crescut la desigualtat, 10 punts per sobre de la mitjana.

No en tenim prou a denunciar els fets. Ens cal trobar solucions. Una fiscalitat justa més progressiva, unes polítiques públiques que garanteixin a tothom els drets bàsics, uns salaris mínims justos que permetin viure amb dignitat i, sobretot, transparència. Transparència per evitar les pressions injustes i insolidàries dels més poderosos sobre el poder polític. La transparència no serà només una garantia per a la ciutadania sinó també per als polítics.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

Degà del Capítol Catedral de Barcelona
secretaria@catedralbcn.org

L'art, el joc, el treball

Llegeixo que «el joc és per a l'home l'expressió més pura de si mateix, la manifestació més transcendent de l'acció per l'alegria de l'acció. Tota la persona es posa en moviment, es lliura, per la brillant manifestació d'aquesta activitat, per la bellesa que té el lliurament de si mateix... Reduir el joc a una forma de diversió per als infants seria devaluar-lo. Un humanisme viu veurà més aviat en ell una de les formes d'expressió més elevades de si mateix. I el cristià està obligat a si mateix a tenir en compte aquesta doctrina. En necessita més que ningú perquè li permetrà el que podria ser la felicitat del cel. La benaurança no és ni pot ser una supressió de tota activitat; requereix una actuació de les nostres tendències, amb ple desinterès, com en el joc».

No vull pas embolicar el meu pensament ni el del lector, sinó parlar de la vida humana, en tant que és entrenament per a la felicitat plena del cel.

Una mostra de la capacitat humana sublim és l'art. No heu experimentat un sentiment profund davant

de la bellesa d'un monument insigne o d'un quadre pintat per un gran geni? No us ha fet caure alguna llàgrima una pel·lícula o l'acció d'un jove ajudant un pobre a traspasar el carrer? Hi ha, a la vida, tantes i tantes realitats bones, que ens obren els ulls del cor! També ens arriba a emocionar i fa patir veure la rudesia dels que són com insensibles! L'amor a la bellesa ha estat patrimoni dels sants! La Bellesa és el nostre futur. Necessitem sentir l'amor de la Bellesa, l'Amor a l'excel·lència del que és la bellesa insuperable, el Fi feliç que ens espera.

El treball va per aquesta línia. És en la mateixa filera. Comporta la realització d'una obra. Comporta la necessitat de viure i de subsistir. Però pujant un graó més, és clar que el treball ens du a adonar-nos que els humans ens necessitem els uns als altres. Hi ha treballs que absorbeixen una dedicació personal. El treball ens fa fer pinya en tots els camps de la vida. Per això hem de ser nobles en les tasques que tenim encomanades. El treball desenvolupa el sentit de solidaritat i d'adjunt. Col·laboració en l'obra de Déu. És deixar una petjada humana en allò que el Senyor fa. Per això, cal considerar l'espiritualitat del treball. La professió i l'espiritualitat formen una unitat intrínseca. Els nostres dies, dissortadament, coneixen una mancança notable de treball. Per això, hi ha qui no pot cobrir les seves necessitats elementals. Mirem d'ajudar els necessitats i de demanar que Déu toqui el cor de tothom per tal que no falti a ningú el que és necessari per a una vida digna. Perquè es donin l'amor, el joc i el treball.

A propòsit de...

P-J Ynaraja

Capellà del Montanyà
ynaraja@gmail.com

Coure/bronze (3)

Amb anterioritat em vaig entretenir en la descripció i la utilitat del carbó vegetal. Si ho vaig fer és perquè, amb l'arribada del gas butà, se'n va acabar la utilització domèstica i va deixar a l'atur molta gent que vivia als pobles de muntanya i que es guanyava ocasionalment uns quants diners durant les estacions de l'any en què la feina ho permetia. Però m'he adonat que aquestes explicacions s'escapen al meu propòsit, que no era cap altre que el d'indicar l'aparició del coure/bronze a la Bíblia.

Torno a repetir que el poble bíblic va disposar del coure i del bronze des d'antic i se'n va servir per a múltiples utilitats. Israel hauria progressat ben poc si n'hagués mancat.

Segurament us sorprendrà que, segons la traducció de la Bíblia de Jerusalem, s'hi esmenta el coure cinc vegades i el bronze, 144. També sorprèn que apareix en 24 «llibres» diferents, dels quals el Nou Testament en recull només dues. Una d'elles no és del tot exacta. Es tracta del text 1Co 13,1 on, parlant de les qualitats de l'amor-àgape, esmenta la campana, però sense dir-ho explícitament, hi posa bronze. Les 22 vegades de l'Antic Testament corresponen al gènere històric, profètic, sapiencial i poètic (salmes en dues ocasions).

Primer va ser la ceràmica, potser hauria de dir que, pel que fa a l'alimentació, la va precedir el rostit a les brases. L'argila assecada al sol o endurida pel foc van ser d'utilitat universal, però les seves qualitats xocaven amb la fragilitat. El coure va permetre fabricar recipients més grans.

Enumero totes les utilitats que els textos bíblics atorguen a aquest metall: els estris del tabernacle, els atuells, els encensers, la serp de bronze, l'uniforme militar defensiu, del gegant Goliat el casc, l'elm i l'escut, els panys i el revestiment de les portes, les columnes del temple de Salomó...

La serp de bronze que Moisès va aixecar era d'aquest metall. Se n'han trobat altres per allà on va viure o passar-hi Israel. Aproximadament, feien 30 o 40 centímetres. En la cultura cananea se'ls atribuïa poders màgics o religiosos.

El que anomenem vedell d'or, en canvi, l'ídol que Aaron, el germà de Moisès, va fabricar per al poble hebreu que esperava neguitós al peu del Sinai que Moisès baixés i que va oferir com a substitut de Jahvè per adorar-lo, també devia ser de bronze però xapat d'or.

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana
llserrall@gmail.com

Carnaval i Quaresma

Davant de la proximitat de l'abstinència i del dejuni, la reacció humana vol esprémer els instants de plaer que li seran negats amb posteritat. Davant de l'ordre que s'acosta, l'energia de les persones es concentra en la transgressió i el desgavell. Davant de la nuesa de la pròpia veritat afrontada sense embuts, la màscara multicolor amaga els rostres preocupats. Davant del silenci i de la interioritat, cal abandonar-se prèviament a la bullícia, al ball i a la xaranga. La ganyota substitueix l'expressió. El riure fàcil, l'emoció profunda. La riallada, la mesura. Cal cremar la vida a la foguera de les passions per poder recollir el dimecres les cendres de la vanitat. Davant de la convicció que es traurà la carn (d'aquí ve la paraula carnestoltes), cal lliurar-se als seus encants.

Sense la Quaresma, el Carnaval és un producte de consum. Si no hi ha diferències entre l'abans i el després, la vida es converteix en una obra de teatre sense argument. Tant se te'n dona tot. Fils que mouen marionetes. En l'adveniment de la Quaresma, les dones amb les faldilles de picos pardos creuaven a Salamanca el pont sobre el riu per tornar quan s'acabessin els rigors penitencials. Avui, es queden, sense necessitat de sortir. Tant a la riba del Tormes com en qualsevol altre lloc del món. Com la fruita al frigorífic, ja no hi ha estacions ni territoris. En podem menjar tot l'any i en qualsevol lloc.

La Quaresma, en contra del que pensa molta gent, té una vibrant actualitat, però amb un canvi significatiu. Avui continuen vigent el dejuni i l'abstinència. L'almoïna potser menys. Avui, més que mai, moltes persones dejenen i s'abstenen de la carn i d'altres coses. El dejuni i l'abstinència es poden veure a les dietes d'aprimament, en la pràctica esportiva, als gimnasos moderns, als restaurants especialitzats. S'invoquen criteris de salut,

però hi subjauen sovint les ànsies estètiques, la tirania de la figura, l'imperi del físic. El referent és el mirall davant del qual es contrasten els triomfs i es ploren els fracassos. El dejuni i l'abstinència

La Quaresma té una vibrant actualitat, però amb un canvi significatiu

també tenen un rostre més amarg en les persones que moren de gana o que estan mal nodrides. Un crim autèntic que acceptem sense remordiments. Però, on rau el canvi? Qualsevol dejuni i abstinència es rebutgen quan estan moguts per raons religioses. Escapen a la comprensió general quan s'orienten a la maduració humana, a la solidaritat social, a la interioritat personal, a la relació amb Déu. Dejenen, abstinència i almoïna van intrínsecament units. No són tant una disciplina ni un rigor ascètic, tot i que en tenen alguna cosa. Són un camí a la misericòrdia, a obrir el cor a les misèries pròpies i alienes, especialment de les persones més pobres i excloses, per confiar en els braços amorosos de Déu, que estima i perdona. Per a això, val més treure's la màscara que amagar-s'hi darrere.

Zoom

Eduard Brufau

El diumenge 7 de febrer una riuada humana es va manifestar a Amposta per protestar contra el projecte de transvasament de l'Ebre impulsat pel govern espanyol. Unes 50.000 persones vingudes de tot Catalunya van demanar que es mantinguí el cabal ecològic del riu per tal de protegir l'ecosistema i l'agricultura del tram baix de l'Ebre, especialment del delta.

Finestra a la vida

Victòria Molins, s.t.j.
viquimolins70@gmail.com

Emocions noves, regals de Déu

Cada vegada entenc més bé aquella pregària que Jesús va adreçar al seu Pare: «Gràcies et dono, Pare, Senyor del cel i de la terra, perquè has amagat aquestes coses als savis i entesos i les has ensenyat als ignorants. Sí, Pare, així t'ha semblat bé.»

I tinc moltes ocasions de comprovar-ho. Una d'elles, potser la que més m'estimo, és l'oració setmanal que fem amb els nostres amics de l'Obra

Social Santa Lluïsa de Marillac.

Una pregària senzilla amb un cant repetitiu que ens impregna a poc a poc tot l'ésser fins arribar al cor i estovar-lo...

Si no tinc amor, no sóc res

Aquell matí repetíem les paraules de sant Pau als Corintis: «Si no tinc amor, no sóc res.» Havíem començat la pregària feia una estona. Es va obrir la porta i va entrar un home resident que acabava de sortir de l'Hospital del Mar després d'una greu malaltia. Encara se li dibuixava al rostre, i a tot el cos, les petjades de la seva situació.

Després, acabada la pregària, em vaig assabentar que era un dels supervivents de la primera onada de malalts de sida. El nostre nou amic va fer una ullada al cercle de persones que —amb un full a les mans— seguien el cant. Després, un silenci prenyat de paraules i de sentiments, el va fer mirar uns i altres com si es preguntés què volia dir aquell moment que unia sense paraules tantes persones diferents. Diverses intervencions senzilles però alhora profundes, i una altra vegada el cant i la condicional de sant Pau: «Si no tinc amor, no sóc res.»

Jo no podia deixar de mirar l'home nou i la seva expressió de sorpresa i d'admiració. I, en un moment determinat, em vaig adonar que li queien unes llàgrimes galtes avall, i que ell tractava d'amagar, sense poder fer-ho. La seva expressió em va emocionar també a mi i vaig endevinar tot el que passava per l'ànima d'aquella persona i totes les angoixes que, sens dubte, constituïen la seva història personal. L'educadora que seia al seu costat li va oferir uns mocadors perquè s'eixugués les llàgrimes i li va posar una mà amb tendresa a l'espatlla.

Acabada la pregària, em vaig acostar al nouvingut i el vaig saludar. Ell va mostrar vergonya per la seva «feblesa» —perquè així considerava l'emoció. I em va començar a parlar del seu passat i de la forta impressió que havia sentit per dins pregant com no ho feia des que era petit. «No ploro de tristesa, malgrat tantes penes acumulades que tinc al llarg de la meua vida. Ploro per una sensació nova i tendra que he sentit, sobretot quan cantàvem allò de l'amor. Crec que aquí estaré molt bé, ho crec de debò...»

CERTIFICATS MÈDICS
CARNET DE CONDUIR
NÀUTICA I ARMES

CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA

DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

- COTXE, MOTO I CICLOMOTOR
- PSICOTÈCNICS
- LLICÈNCIA D'ARMES
- LABORALS I ESCOLARS
- NÀUTICA

INFORMEU-VOS-EN:

Tel. 932 188 826

Mòbil: 639 474 741

c/ Balmes, 281, entr. 2n

08006 Barcelona

LABORABLES

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de Catalunya Cristiana tindran un descompte de 10 euros

www.centromedicoplazamolina.es

Esqueles a Catalunya Cristiana

Tel. 934 092 810

Des del monestir

«Viri selecti»

En data recent (6 gener 2016), la Congregació per al Culte Diví i la Disciplina dels Sagraments ha fet efectiva una modificació en la rúbrica del lavatori dels peus de la Missa de la Cena del Senyor del Dijous Sant, prèvia petició del mateix sant pare Francesc. A partir d'ara la rúbrica ja no parla d'homes (*viri selecti*) solament, sinó que precisa que aquests escollits es buscaran entre els membres del Poble de Déu, de manera representativa. Allò que deia sant Pau, «ja no hi ha home ni dona» (Ga 3,28), finalment es fa realitat en la litúrgia de l'església.

Va ser el primer gest polèmic del nou Papa, tot just elegit. El lavatori dels peus. Els àmbits més zelosos de l'Església es van escandalitzar. Que el cap de la litúrgia romana es passés pel folre les rubriques dels seus llibres litúrgics ja era massa. Certament que això ja es feia a les parròquies, però ningú no en feia cas. Fins que el mateix Pa-

pa es va saltar la norma, abaixant-se a rentar els peus a gent molt diversa en sexe i condició.

Aquest petit decret de l'esmentada Congregació és com un raig d'esperança. Al meu entendre, el problema principal en relació amb el tema de la dona és que l'Església oficial no vol creure o no pot creure —per por?— que la dona sigui també icona de Crist. I això que la Bíblia ho afirma pel boc gros a la primera pàgina: «Déu va crear l'home a imatge seva, el va crear a imatge de Déu, creà l'home i la dona» (Gn 1,27). El fet que la dona no sigui icona de Crist, així ho sosté l'Església encara, almenys en la pràctica, és un dels obstacles teològics principals per no admetre-la al sacerdocí, en tant que una dona no podria ser icona sacramental del Crist sacerdot. I això que Jesús era laic!

Precisament, el rentament dels peus és un dels gestos de Jesús més desmitològitzador de tot el

que després l'Església ha anat bastint entorn de la funció ministerial en la comunitat, recuperant la parafernàlia sacerdotal de l'Antic Testament. Ens hauria de fer pensar que Joan col·loqui aquest relat de la seva collita en el lloc on els altres evangelistes expliquen la institució de l'eucaristia.

Aquest raig d'esperança, aquesta netedat en l'execució del ritu del rentament dels peus a partir d'ara, hauria de tornar a posar al centre que el sacerdot, si és que hem de fer servir aquesta paraula, al meu entendre tan poc evangèlica, és un servidor, un que s'abaixa, que es buida, que s'anorrea. El papa Benet ho havia explicat molt bé en les seves homilies del Dijous Sant.

Un altre punt discutible és que sigui encara avui un ritu expressiu i comprensible. Pot voler dir alguna cosa, per a l'home i la dona d'avui, que algú s'abaixi a rentar-te els peus?

Lluís Solà
Monjo de Poblet

La sal de la terra

Vèncer la indiferència

Una de les intuïcions més presents en el magisteri del papa Francesc és la lluita contra la indiferència. Des de la famosa homilia a l'illa de Lampedusa en la qual va referir-se a la globalització de la indiferència, fins al missatge de la pau per al 2016, Jorge Mario Bergoglio s'ha referit en múltiples intervencions i documents a la necessitat de vèncer la indiferència. La indiferència consisteix, d'entrada, a no detectar la diferència de l'altre, passar de llarg, prescindir de la seva realitat, sigui la que sigui. El contrari de la indiferència és tenir una actitud de deferència, d'atenció i de respecte actiu envers els altres. Aquesta crida a vèncer la indiferència no és una casualitat en el magisteri del papa Francesc. Hi veu una amenaça i a la vegada una resistència a la pràctica de la compassió i de la misericòrdia.

Com més indiferència hi ha al món, més aliens som els uns als altres, més estranys, més llunyans. Aquest blindatge emocional té, clarament, una finalitat: evitar que el sofriment dels altres ens commogui, ens causi sofriment a nosaltres. La solució rau a mirar a una altra banda, fer l'orni, passar de llarg com els dos personatges que prescindeixen del malferit en la paràbola del bon samarità.

Vèncer la indiferència, però, no és fàcil. Hi ha por de ser commogut, de ser afectat, d'haver de canviar la trajectòria de la pròpia biografia, de complicar-se la vida. L'individualisme que regeix les nostres societats és tòxic i paralitza la transformació de les estructures de pecat. Si cadascú va a la seva, a la conquesta personal dels seus

horitzons i, enfront dels mals, mira a una altra banda, els mals esdevenen crònics i les injustícies també.

L'argument que s'empra per practicar la indiferència intencional i sistemàtica és la magnitud del mal, també és la manca de temps i de perícia per resoldre'l. El ciutadà se sent impotent, aclaparat per una massa de dolors i arriba a la conclusió que no hi ha res a fer. Enfront d'aquest fal·laç argument, cal dir que el compromís individual, discret i persistent és l'únic mode de canviar, progressivament, l'estat de les coses i fer possible que el món canviï de fesomia. Enfront de la indiferència, cal proposar la llei de la misericòrdia que té com a epicentre un cor receptiu, obert i generós, un cor que no és temorós i que es deixa ferir per la crida de l'altre.

Francesc Torralba
Professor de Blanquerna-Universitat
Ramon Llull
Consultor del Pontifici Consell
de Cultura

Mirada al món

La corrupció de sempre

Està de moda descobrir corrupcions. També a Xile la corrupció és el gran escàndol: per exemple, el cas Penta va descobrir el finançament de campanyes polítiques de totes les tendències amb delictes tributari; el cas Mop-gate va pagar sobresous milionaris per a obres públiques, amb diners, per descomptat, del govern; el cas Caval involucra la jove de la presidenta Bachelet amb tràfic d'influències per adquirir propietats; l'abús dins l'Església; i la col·lusió dels supermercats, empreses que són de la competència es posen d'acord per estafar els consumidors. Ho han fet amb els preus del pollastre o del paper higiènic, per exemple; el mateix han fet les cadenes de farmàcies, també col·ludides. I de la mateixa manera que els supermercats, a les cadenes de

farmàcies els han posat unes multes irrisòries i no han abaixat els preus.

Ningú no pot estar content que hi hagi corrupció, com tampoc no ens pot agradar, ni podem permetre que hi hagi cap mena d'abusos, però també cal una reflexió. La persona corrupta abusa del seu accés a informació, influència, posició... o algun tipus de poder. És just i necessari destapar els abusos, però també fer almenys dues coses més: prevenir els abusos i prendre consciència que l'escàndol no és la solució, sinó que ho és l'educació i un major grau de consciència.

Moltes vegades l'abús es fa per una certa desproporció de l'accés a la informació, la influència, els recursos. Vol dir que si les persones tenen

una posició desequilibrada de poder, aquest poder, molts cops, els l'hem deixat tenir. Durant l'era medieval i encara posteriorment per herència dels absolutismes i de la ignorància, de la por, la gent no ens qüestionàvem l'abús, no hi havia la consciència, podia semblar normal. Amb l'accés a la democràcia els grups humans aprenem a detectar l'abús, però el grau de consciència és progressiu i també la manera de resoldre-ho. Ho veiem a petita escala a les famílies i a les escoles, els adults ara no manen, sinó que mostren, inviten, coordinen, donen testimoni... Però hem d'aprendre molt encara a resoldre els conflictes, direccionar, enfrontar i dialogar, perdonar i orientar, distribuir el poder. La democràcia és perfectible.

Elisabet Juanola Sòria
Periodista. Institut de la Pau
Armando de Ramón. Murtra
Santa Maria dels Àngels (Xile)

Respecte

En un institut públic de Palma un alumne ha tret un 9 en «Art» perquè ha fet un videoclip contra l'Església catòlica, on insulta el bisbe i emet unes blasfèmies tan denigrants que no es poden transcriure. Em fa llàstima la professora que manifesta tant d'odi envers la religió catòlica fins al punt de premiar una feina blasfema amb una qualificació tan alta.

Davant de la protesta de milers de ciutadans preocupats per aquesta forma d'adoctrinament antireligiós als menors, amb diners públics, el Govern balear s'ha vist obligat a demanar perdó al bisbe, i ha assegurat que no es tornarà a repetir una cosa semblant, i el Defensor del Menor ha obert un expedient pel vídeo.

Actualment, a Espanya es respira odi envers la religió catòlica. Algunes persones quan arriben al poder pretenen esborrar qualsevol signe religiós. Vull recordar als que ens governen als ajuntaments, als ministeris i també als professors... que no oblidin que vivim en un país lliure i democràtic, i que ens hem de respectar els uns als altres encara que pensem diferent.

M. ROSA BONALS COMELLAS
Terrassa

Justícia i fraternitat

Uns infants van preguntar al papa Francesc el perquè de la guerra, la violència, l'odi, etc. Tots ens fem aquestes mateixes preguntes, que semblen inexplicables i que al·ludeixen a un riu de misèria, alimentat pel pecat que contradiu l'arribada de Crist. El Sant Pare va oferir una solució: cooperar en la construcció d'un món més just i fratern, en el qual les persones puguin viure en

Dominics

Els dominics celebren enguany el vuitè centenari de la seva fundació. Enumerar la llista de grans sants i personalitats que l'Orde de Predicadors ha donat durant aquests vuit segles és interminable, com també les obres que han fet i que continuen fent els dominics arreu del món. Els dominics s'han consagrat a Déu a través de l'atenció als pobres, de l'educació, de la producció teològica, científica i cultural o de la pregària en la clausura. Avui estan presents a mig centenar de països i compten amb més de 30.000 religiosos i religioses de vida activa i contemplativa, a més de 160.000 laics que pertanyen a les fraternitats seglars. Ells garanteixen la continuïtat d'una congregació que ha influït com poques en la història de l'Església i de la qual també Espanya, el país que la va veure néixer, pot sentir un orgull legítim. Jo he nascut a set quilòmetres de Caleruega, el poble natal de sant Domènec, per això, la influència dels dominics durant la meva infantesa va ser molt marcada. Com que vaig rebre una formació dominicana, em sento impel·lit a commemorar, i acompanyar els dominics i les dominiques en les seves pregàries i celebracions, en aquest vuitè centenari.

DOMINGO MARTÍNEZ MADRID
Baños de Valdearados (Burgos)

pau, i submergir-nos en l'oceà de la misericòrdia. I va afegir: «Tots estem cridats a deixar-nos regenerar per vèncer la indiferència que impedeix la solidaritat i sortir de la falsa neutralitat que obstaculitza el fet de compartir.» Una realitat commovedora, en la qual l'individualisme ens prohibeix donar-nos a l'altre i ens converteix en indiferents davant dels sofriment aliè.

CRISTINA CASALS MASSÓ
Esplugues de Llobregat

Alegria cristiana

Vull donar tres vegades gràcies al Senyor i a la seva santa Mare perquè avui m'havia llevat trista i adolorida, com la boira que ho envaeix tot. El meu pensament era posar sobre el paper tot el meu dolor pel que m'està passant, però ha estat un miracle de Déu que, en

sentir i pregar la missa des d'un dels barris més humils de Madrid, i per l'homília del sacerdot, només en uns minuts la tristesa s'ha esvaït i m'ha arribat l'alegria, la comprensió i donar a mans plenes l'Al·leluia. Gràcies, Senyor meu! Quina prèdica més maca, ens ha fet veure que tenim molt més del que mereixem.

Demano perdó, i també, com m'ha ensenyat el Creador, procuro perdonar, o més aviat disculpar, els qui en aquests moments m'han deixat de banda. Així m'ho van ensenyar els meus pares, els meus avis i els meus professors.

Als 89 anys, dono gràcies a la meva patrona, la Mare de Déu de Núria, perquè sempre ha guiat les meves passes.

ROSA SEGALÀS LLACH
Villaescobedo de Valdelucio (Burgos)

El Consultori

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan Antoni Mateo

Perdó i ressentiment

Sé que Jesús ens va dir que perdonéssim els nostres enemics. Fa anys, una persona en qui jo confiava, però que en realitat em tenia molta enveja, em va fer molt de mal. La vaig odiar molt per això i li vaig desitjar tot el pitjor. Amb el temps crec que l'he perdonada, però no m'acabo de treure el ressentiment del cor. Em pregunto si l'he perdonada de veritat i li pregunto com em puc lliurar d'aquest ressentiment...

Efectivament, l'ensenyament sobre el perdó constitueix un dels més importants de Jesucrist. Ell ens diu: «Déu perdona, perdoneu també vosaltres.» Ho recordem especialment en aquest Any de la Misericòrdia quan ens confrontem contínuament amb l'ideal de ser «misericordiosos com el Pare». Ara bé, el procés del perdó no es limita a la nostra voluntat de perdonar. El perdó ha de ser demanat, atorgat i acollit. Déu sempre està disposat a perdonar-nos i la seva misericòrdia no té límits, però nosaltres hem d'implorar aquest perdó i acollir-lo amb realisme, és a dir, amb les disposicions que requereix l'experiència de ser perdonat: reconèixer i lamentar el mal realitzat, proposar no tornar-ho a fer i procurar reparar en la mesura del que és possible. Només així es realitza amb seriositat el procés del perdó. Vostè, pel que em diu, ha fet la part del procés que li correspon quan ha ofert aquest perdó. Però falta la part de la persona que el va ferir: li ha demanat perdó?, ho ha lamentat de cor?, ha intentat reparar la injustícia en la mesura del possible? Si no és així, el seu perdó encara no l'ha tocat.

Pel que fa al ressentiment, cal distingir el que correspon al sentiment i el que pertany a la voluntat. És possible que vostè ho senti però no ho consenti, d'aquí el malestar quan l'experimenta. El que és pecaminós seria fomentar voluntàriament aquest ressentiment i complaure-s'hi. La meva opinió és que vostè ha de demanar a l'Esperit Sant el guariment d'aquesta ferida. Serà una pregària de petició humil d'una realitat convingent. També l'ajudarà la reflexió sobre el tema. Fa poc vaig llegir unes declaracions d'un cantant famós, Simon Estes, nèt d'esclaus i que va afrontar grans sofriments. Davant d'una injustícia tremenda, la seva mare li va dir: «No odiïs aquest metge pel que li ha fet al teu pare, resa per ell. No odiïs qui et fa mal, perquè si l'amargor se t'aconsegueix instal·lar al cor, et posaràs malalt.» Una frase que denota una gran saviesa i que avui es redescobreix des de l'educació necessària de les nostres emocions i sentiments. És veritat que això s'aprèn després de molts disgustos...

• Per enviar consultes al Dr. Mateo:
elconsultori@hotmail.com
www.balmesiana.org
apartat de correus 121 - 25620 Tremp (Lleida).
A Ràdio Estel, de dilluns a divendres,
a les 23.00, podeu escoltar la versió
radiofònica d'El Consultori

Podeu enviar les cartes a: redaccio@catalunyacristiana.cat

Amb bon humor

14 febrer 2016

CatalunyaCristiana

El Col·legi Maristes Montserrat de Lleida aposta per la pau

Francesc Balcells i Teixidó

Prop de 1.500 persones del Col·legi Maristes Montserrat de Lleida, des de la llar d'infants fins al batxillerat, comptant també el personal de cuina i serveis, vam celebrar al pati de l'escola el Dia Escolar de la No-Violència i la Pau (DENIP).

L'acte va començar amb la cançó *Imagine*, interpretada per alumnes de 2n de batxillerat. Després, una obra de teatre ens va situar en el context de la jornada, que se celebrava arreu del món en escaiença de l'assassinat del pacifista Mahatma Gandhi, el 30 de gener del 1948. Hi ha racons del món, llunyans i altres no tant, on la violència apaga la vida de les persones i ofega els drets humans. Contra això volem i podem posar-hi color, denunciar les injustícies i apostar pel diàleg.

Finalment, vam cantar la peça *El món seria més feliç*. Vam traçar un mural humà gegantí formant l'arc de sant Martí, amb la voluntat d'esdevenir portadors de pau en el nostre entorn, aportar aquest color a les nostres vides i contagiar-lo arreu durant tot l'any.

El pelegrí de Tossa del 1936-1939

Francesc A. Picas

A l'edat mitjana molts pobles sofrien periòdicament malures contagioses i mortals que denominaven «pestes». Tossa de Mar sofrí una flagrant pesta i el poble pregà amb fe a sant Sebastià, advocat de la pesta, que escoltà les oracions del poble i els deslliurà de la malura. Llavors, Lloret, agraït al sant, va fer el vot que cada any aniria a l'ermita de Sant Sebastià, a Santa Coloma de Farners, a fer una ofrena al sant.

En els anys sinistres de la persecució religiosa (1936-1939), Tossa, fidel a la seva paraula, complí de forma clandestina el vot del poble.

Per Sant Sebastià, el 20 de gener del 1937 i 1938, un home i dues dones sortiren de Lloret amb una motxilla i un bastó, com qui va d'excursió. En arribar a Santa Coloma, del peu de la porta de l'ermita esbalandrada contemplaren amb tristesa l'altar trossejat i les parets fumades pel foc. S'hi acostaren i deixaren al lloc on abans hi havia la imatge del sant un ram de flors, i resaren en veu baixa un Parnostre. I els semblà veure, a la paret negra de fum, la cara de sant Sebastià, que els picava l'ullet i els somreia.

L'Església recobrà el 1939 la llibertat. Es reconstruïren els temples destrossats i les imatges profanades. Lloret de Mar pogué complir el vot del poble públicament i amb alegria. Enguany, per Sant Sebastià, el bisbe de Girona, Mons. Francesc Pardo, va assistir a la festa del Pelegrí, a la qual hi participaren més de mil persones.

Actuació de les Janeiras a la Seu d'Urgell

Jose Luis Carvalho

Director del Grup de Folklore Casa de Portugal del Principat d'Andorra

Amb motiu de l'onzena edició de les Janeiras, els membres del Grup de Folklore Casa de Portugal del Principat d'Andorra van portar el matí del 24 de gener aquesta tradició portuguesa a la catedral de Santa Maria d'Urgell. Mons. Joan Enric Vives, arquebisbe de la Seu d'Urgell, va celebrar l'eucaristia dominical de les dotze del migdia. En acabar la missa, van oferir als assistents els cants de les Janeiras.

Les Janeiras reviu la visita de cantaires a les cases particulars, de

porta a porta, tot desitjant bon any i recollint alguns obsequis de part dels amos de la casa.

Enguany, les Janeiras, per part del Grup de Folklore Casa de Portugal, es van iniciar el 16 de gener passat i ja han visitat una desena de llocs: domicilis particulars, l'església de Sant Pere Màrtir d'Escaldes-Engordany i la residència El Cedre.

El mes de maig, el Grup de Folklore Casa de Portugal celebrarà dues dècades de cultura i amistat, motiu pel qual estan preparant una sèrie d'esdeveniments culturals i oberts a tota la societat andorrana.

Paraula i vida

Un món nou per a tots

Aquest diumenge se celebra la Jornada nacional de Mans Unides amb una nova campanya que cerca donar resposta a les causes i els problemes que provoca la fam al món. Sota el lema «Planta-li cara a la fam: sembra», el projecte persevera en la seva missió d'acompanyar els més pobres i reforçar el dret a l'alimentació dels petits productors, contribuir al canvi cap a uns sistemes alimentaris més justos i educar per una vida solidària i sostenible.

Vivim temps difícils, castigats per uns anys d'inestabilitat econòmica en què la bretxa entre rics i pobres s'ha fet més profunda i dolorosa. Encara que no sabem si la crisi ja ha passat, podem afirmar que les seves conseqüències les continuen patint moltes famílies. A una escala més gran, el panorama internacional ens presenta un món en tensió per les aclaparadores desigualtats socioeconòmiques, que lluny de minvar semblen perpetuar-se.

No podem ignorar els nostres germans més po-

bres, els qui moren de fam als països anomenats del Tercer Món. No podem tancar-nos en les nostres trinxeres de països desenvolupats que miren d'augmentar al màxim la societat del benestar mentre germans nostres no tenen el més elemental i vital com és el menjar, la sanitat, l'educació, el respecte de la seva dignitat. Com a president de la Comissió Episcopal de Pastoral Social de la Conferència Episcopal Espanyola, puc donar testimoni de la important tasca d'entitats com Mans Unides. Impressiona veure com molts germans nostres moren desnodrits, mancats d'atencions sanitàries, abandonats a la seva sort. Alguns d'ells intenten fugir de la seva realitat i emigren als països desenvolupats, però no sempre troben una acollida fraterna i molts d'ells moren en l'intent d'arribar a aquest paradís que imaginem bell i que els traurà de la seva extrema misèria.

Cristians corrents, que mirem de fer sempre el bé tal com ens va ensenyar el nostre Mestre i Senyor, en aquest Any Sant de la Misericòrdia estem

cruidats a construir un món nou en el qual ens sentim tots germans i ens ajudem els uns als altres a viure amb dignitat i tenint cobertes les necessitats bàsiques. És el valor de la col·laboració i la coordinació, és el sagrament de la comunitat i la comunió. Treballant junts és com podem obrir-nos als somnis i l'esperança, ja que «hem estat salvats, però només en esperança.» (Rm 8, 24)

Gràcies, Mans Unides, per la vostra lluita decidida contra la pobresa al món. Gràcies per creure que és possible eradicar-la. Gràcies per comptar amb la nostra ajuda per a aquesta bella empresa. I gràcies també a tots els qui col·laboreu amb Mans Unides; treballadors, socis, voluntaris, els qui aporteu els vostres donatius, així com els qui doneu herències o el vostre temps i il·lusió. Que Déu us beneeixi. La col·lecta d'aquest diumenge a totes les comunitats cristianes d'Espanya està destinada a aquesta institució i a la tasca que realitza. Que siguem generosos per ajudar en aquesta finalitat tan humanitària!

Joan Josep Omella
Omella
Arquebisbe de Barcelona

Als quatre vents

Primeres obres de Misericòrdia

Al llarg d'aquest Any Jubilar em proposo considerar les obres de misericòrdia, tant materials com espirituals, que conformen aquest do, tan arrelat en el cor mateix de l'Evangelí, tenint en compte que Jesús mateix ens el presenta com a definitori de la nostra vocació de cristians deixebles seus. Començo així amb les dues primeres obres de misericòrdia corporals, que són donar menjar a qui té fam i donar beure a qui té set.

Són innombrables els exemples d'aquesta atenció preferent de l'Església, dels seus fidels i en particular dels seus sants en tots els temps, però em fixaré en un de sol, potser l'exemple més lluminós del segle XX en aquest aspecte: la beata Teresa de Calcuta, que aquest mateix any el Papa declararà santa.

El seu cor era molt gran i no va menysprear anar

més enllà de Calcuta quan se l'hi va requerir. La primera ocasió va arribar durant el Concili Vaticà II, quan un bisbe veneçolà li va demanar que anés al seu país i li va explicar la necessitat d'atendre els pobres i també d'oferir un testimoniatge de fe. Ella es va mostrar reticent a la petició, perquè l'Índia li oferia ja un vast panorama per al seu treball, però no va voler desatendre una petició de l'Església, i va enviar-li les seves monges per a establir-hi la primera comunitat fora del país asiàtic. La segona petició li va arribar de Roma. En aquest cas encara li va semblar més que les urgències en una ciutat europea no eren tantes, sobretot perquè a Roma ja hi vivien 22.000 monges de molt diverses congregacions, de manera que es trobava inclinada a rebutjar-la, fins que va saber que la petició procedia de Pau VI. També hi havia molts

pobres a Roma... i a Tanzània, un altre país de la llarga llista que va seguir.

Nosaltres podem trobar-nos a vegades com la mare Teresa, pensant que a Catalunya el nivell de vida és relativament alt i que hi ha governs, institucions i entitats molt diverses que poden cuidar-se'n. El cert, però, és que a cada un de nosaltres Jesucrist ens demana que donem menjar a qui té fam i beure a qui té set, és a dir que els atenguem en les seves necessitats més vitals. No hem de preguntar-nos llavors si no podrien fer-ho d'altres, sinó què faig jo amb aquest cas que conec, amb aquesta persona que truca a la porta. En el germà necessitat hem de veure-hi Jesucrist. Ell mateix ens va dir que el que fem a aquests germans ho fem a ell. Siguem sensibles a la necessitat aliena. Aquest és el segell del cristià.

Jaume Pujol Balcells
Arquebisbe de Tarragona
i Primat

Inici

Edició digital 2015

Hemeroteca

Promocions

Aquesta Setmana

Església Catalunya

Església Espanya

Església Món

Vaticà

La Bona Notícia
també
a internet

www.catalunyacristiana.cat

ENTRA A LA PÀGINA WEB
I CONSULTA LA NOSTRA
HEMEROTECA.
HI TROBARÀS 35 ANYS
DE PREMSA RELIGIOSA.

Catalunya Cristiana col·labora amb

La veu de la història de la co

Joan Piñol

Barcelona / Fotos: Agustí Codinach

Un arxiu no és un munt de documents ni piles de lligalls amb numeracions impossibles d'entendre. Ni tampoc no és un magatzem ni un museu. Què és, doncs, un arxiu? A la parròquia de Santa Maria del Pi ho tenen molt clar. El seu arxiu és el rastre de la comunitat cristiana que els ha precedit. És la petjada profunda que al llarg dels segles han deixat aquelles persones que han fet de la parròquia molt més que un simple temple.

Enguany, la basílica del Pi ha aconseguit una fita essencial. Després de museïtzar un espai, de restaurar les capelles, de fer visitable el campanar i de posar en valor el patrimoni artístic, ha arribat el torn de l'arxiu. Han calgut quatre anys de feina però aquest 8 de febrer s'ha obert al públic l'arxiu parroquial. Per inaugurar-lo es va celebrar una conferència el divendres 29 de gener en què van participar uns 200 feligresos juntament amb els diferents responsables que han dut a terme la feina per fer possible l'obertura. A més, també hi van assistir el director general d'Afers Religiosos de la Generalitat, Enric Vendrell, i els delegats diocesans de patrimoni cultural i economia, Mn. Antoni Matabosch i Mn. Josep Maria Martí Bonet.

La inauguració va servir per posar en relleu aquest impuls que ha predominat entre els reponsables de l'arxiu. «Tenim el deure de conservar la veu dels que ens han precedit», explica l'arxiver i conservador de la Basílica, Jordi Sacasas. Per aquest motiu la inauguració va combinar la vessant més tècnica i històrica —amb una conferència de l'especialista en restauració de documents antics Toni Esperó—, però també una visita guiada per als feligresos. Tant Sacasas com els seus col·laboradors, juntament amb el rector, Mn. Gaietà de Casacuberta, tenen molt clar que l'arxiu és un servei a la parròquia. «No som un museu, som una parròquia que intenta posar en valor el patrimoni que tenim», conclou Sacasas. Per això insisteix en el valor pastoral de l'arxiu més que no pas en la mera qüestió tècnica. L'arxiu del Pi neix amb una voluntat manifesta de no ser un cau per a erudits sinó, sobretot, un espai de memòria i reivindicació de la comunitat cristiana. De fet, per a Sacasas l'arxiu és gairebé una via d'evangelització tot recordant l'anomenada *via pulchritudinis* per conèixer Déu. Veient com l'Església ha viscut al llarg dels segles, apreciament com patia amb la gent i entre la gent i com procurava ajudar els més desvalguts, es pot veure com una via per arribar a Déu.

Salvat de miracle

La història dels documents conservats al Pi no està exempta de convulsions al llarg del temps. Cap al 1400 la parròquia va començar a recopilar la informació que produïa i va néixer l'arxiu. Un dels

La sala de consulta s'ha condicionat per tal de facilitar les visites.

MN. MARTÍ BONET
«No hi ha tanta fe ni tants diners com al segle XIV però hi ha gent amb entusiasme i voluntat ferma»

sacerdots s'encarregava d'aquesta tasca, considerada com una de les més vitals de la parròquia. Al llarg dels segles, l'arxiu va sobreviure a les inclemències i als canvis polítics, socials i econòmics. Tot i així, va ser la violència revolucionària del 1936 el que va fer perillar l'arxiu. Un grup de milicians va entrar a l'església i va calar-hi foc el dia 20 de juliol. Gairebé de manera miraculosa,

un grup de feligresos ajudats per funcionaris de la Generalitat, va aconseguir de treure les capses de documents de l'arxiu a través de les finestres i van salvar gairebé tot el que hi havia. Fruit d'aquesta actuació heroica, el del Pi és un dels pocs arxius parroquials que va sobreviure a la guerra civil.

Després de 1939, l'arxiu va reprendre el seu funcionament. Tanmateix, l'organització va quedar molt tocada. Calia inventariar els documents però faltaven persones per encarregar-se'n i també els recursos econòmics. L'arxiu va quedar ple de capses i de piles de documents. La pols s'hi acumulava i l'aspecte caòtic augmentava any rere any. Quan la manca de capellans va forçar que no hi hagués cap prevere arxiver, la sensació de desatenció va créixer encara més.

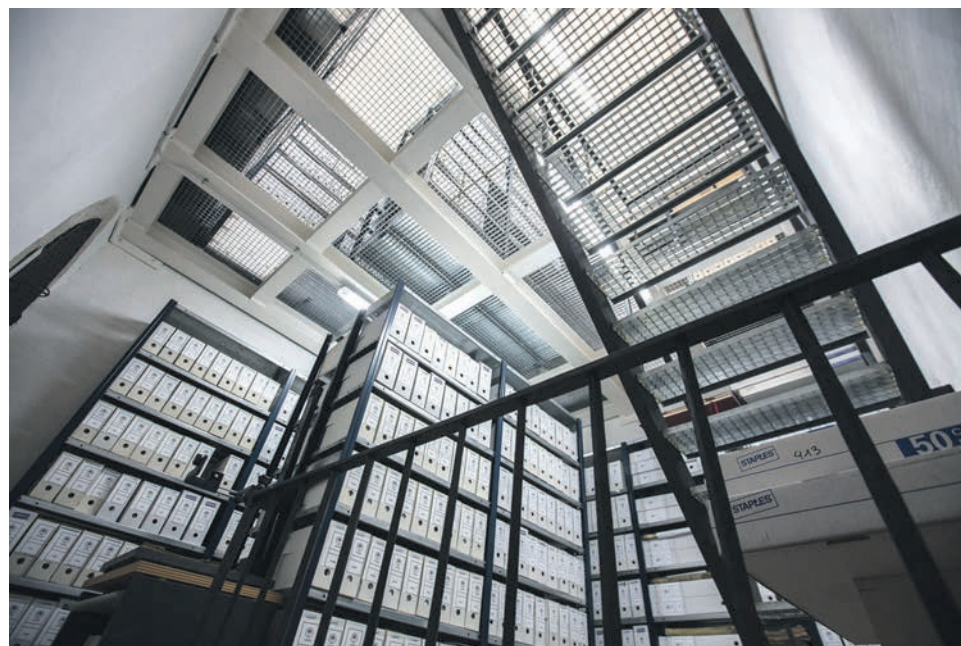
Finalment, però, va arribar una nova generació de feligresos del Pi, més joves

i amb ganes d'arreglar la situació. Entre ells hi havia Jordi Sacasas, funcionari en excidència i actual arxiver en cap. Juntament amb un petit equip de col·laboradors, entre els quals hi ha dos arxivers de professió, es van proposar fa quatre anys d'entrar a fons a l'arxiu. Així va començar l'hercúlia tasca d'inventariar els documents, organitzar-los i posar-los en capses. Aquest esforç ha anat en paral·lel al projecte general de restauració de tot el conjunt de la basílica. Primer es va inaugurar un petit museu en una sala annexa a la parròquia, s'han restaurat capelles, peces artístiques, retaules, etc. Llavors es va fixar l'actual sistema d'entrada de pagament en unes hores del dia. També s'han engegat campanyes de micromecenatge per tal d'assegurar el manteniment econòmic del patrimoni parroquial. El gener del 2014 van començar les visites guiades al campanar, després que hagués estat restaurat i adequat.

Projecte conjunt

Com s'aprecia, la inauguració de l'arxiu respon a un projecte general per posar en valor el patrimoni històric i artístic de la parròquia, conservar-lo, restaurar-lo i assegurar-ne la viabilitat econòmica.

L'arxiu ha implicat una doble feina. Primer, la part pròpiament arxivística i, en segon lloc, l'habilitació de l'espai que allotja la documentació. L'aspecte de les estances ha canviat radicalment fins al punt que pràcticament no es reconeix aquell espai que abans era ple de pols, capses i piles de documents. S'ha arreglat l'escalinata que porta a l'arxiu, s'ha arreglat la instal·lació elèctrica i s'han posat llums nous. S'ha pintat tot l'espai que ara ha quedat net i ben presentable tal com demostren les imatges que

Les prestatgeries en què hi ha la documentació arxivada han estat donació d'un feligrès.

Els feligresos van

AL PÚBLIC PER MOSTRAR LA SEVA NOMBROSA DOCUMENTACIÓ

Comunitat del Pi

poder visitar l'arxiu en l'acte d'inauguració del 29 de gener.

JORDI SACASAS

«No som un museu, som una parròquia que intenta posar en valor el patrimoni artístic i cultural que tenim»

«Volem obrir-nos al món universitari, als historiadors i als estudiosos, fer de vincle entre l'Església i el món civil»

il·lustren aquest reportatge.

Una de les qüestions més importants era el lloc on col·locar les capses amb la documentació arxivada. Després de tants anys, l'ecosistema especial que s'havia generat a l'arxiu permetia la conservació dels pergamins i els lligalls. Això implicava, per exemple, que no es pogués posar calefacció ni cap mena de sistema que alterés la temperatura ni l'ambient. Al final, han optat per condicionar una sala a part que hi ha al costat de l'arxiu. «Al segle XVIII aquest espai s'anomenava "arxivet"; és una gran sala damunt d'una de les capelles laterals on s'hi guardava tradicionalment la documentació més valuosa i aquí hem instal·lat els documents perquè és un lloc molt estable des d'un punt de vista de temperatura i pressió», explica Sacasas. En aquest lloc és on hi ha hagut la inversió més forta des d'un punt de vista econòmic i logístic perquè s'hi ha instal·lat una plataforma de ferro per

subjectar les prestatgeries. En aquest moment hi ha un 50% dels documents inventariats exhaustivament i un 90% de consultables.

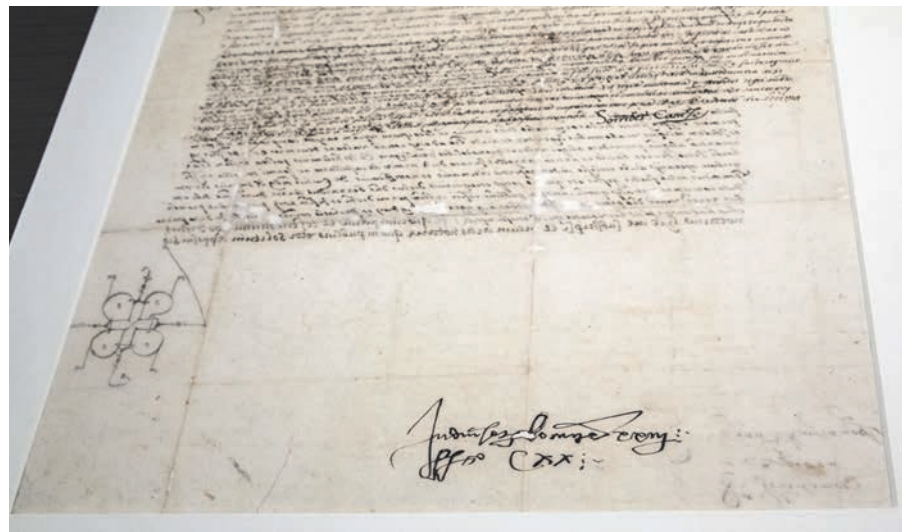
Tot ho han fet amb l'ajuda dels feligresos que s'han implicat en la neteja, en el trasllat de les capses, en la instal·lació, a pintar les parets, etc. Prova d'aquesta implicació real de la feligresia és que les prestatgeries on hi ha les capses de documentació són una donació d'un particular. «És admirable aquest voluntariat i tota la feina altruista que han fet», diu Sacasas sense amagar l'emoció i l'agraïment. Realment, la feligresia s'ha sentit molt seu l'arxiu i el grau d'implicació ha estat total. Com va afirmar Mn. Martí Bonet en la inauguració, l'opulència de l'època gòtica en què es va construir la basílica del Pi ha passat però ara hi ha la implicació de la feligresia: «No hi ha tanta fe ni tants diners com al segle XIV però hi ha gent amb entusiasme i voluntat ferma.»

Documents inèdits

L'inventari de l'arxiu i la seva organització ha permès descobrir molts documents que ni tan sols els arxivats sabien que tenien. En total, hi ha uns 200 metres lineals de documentació amb la particularitat que hi ha informació continuada d'alguns temes des del segle XV fins l'actualitat. Per exemple, hi ha tota la documentació econòmica i totes les nòmines dels sacerdots des del 1501 fins la guerra civil. «Aquest arxiu supera el que vindria a ser un arxiu parroquial normal perquè al voltant del Pi hi havia diverses institucions que generaven documents: la Junta d'Obres (la feligresia laica), la comunitat de beneficiats (els capellans), el plat del pobre vergonyant (una entitat d'ajuda

Aquesta és una de les peces més impressionants de la documentació que s'ha descobert gràcies a l'inventari i el recondicionament de l'arxiu del Pi. La caplletra ornamental que dona inici a un dels paràgrafs és una bella imatge d'un gos llebrer. El text és un leccionari de matines escrit en llatí i datat al segle XIII. Aquest pergami estava reaprofitat com a coberta d'una llibreta de comptabilitat. Va ser restaurat especialment per Toni Esperó per consolidar els colors i les marques pròpies.

Aquest document amb data de 1562 és la comunicació formal del duc de Ferrandina, virrei de Catalunya, que en nom del rei Felip II transmet el *nil obstat* a la unió entre la parròquia del Pi i la de Sant Esteve de Castellar del Vallès.

social)... S'han recuperat pergamins del 1180 i documents especials com manuscrits originals escrits per sant Josep Oriol, un memorial de greuges de Joan de Vilamarí, caplletres ornamentals (vegeu foto) i s'ha inventariat l'arxiu de música amb més de 2.000 manuscrits.

La documentació de l'arxiu del Pi aporta un factor únic i diferencial: permet copsar la vida quotidiana al llarg del temps. «Es fan servir molt els protocols notariaus per estudiar el dia a dia al llarg dels segles però nosaltres tenim cartes, informes, entrevistes, nòmines, factures...», explica l'arxiver. Per exemple, hi ha la documentació completa del procés de canonització de sant Josep Oriol, amb les entrevistes a les persones que

el van conèixer i informes personals.

L'arxiu vol posar en valor el patrimoni cultural però es concep gairebé com un atri dels gentils. Evangelització amb la història. «Volem obrir-nos al món universitari, als historiadors i als estudiosos, fer de vincle entre l'Església i el món civil interessat en els arxius», explica Sacasas. És evident que, davant de tant material inèdit i per estudiar, volen fomentar que els estudiosos puguin estudiar-lo fent tesis sobre algun aspecte i, per què no, llibres i publicacions. Això sí, sense amagar la visió de fe i d'Església. També per això els horaris de visita són generosos i amplis (vegeu requadre). La línia lliga perfectament amb el projecte de l'arquebisbat d'impulsar la Facultat Antoni Gaudí d'Història de l'Església, Arqueologia i Arts cristianes.

L'arxiu no és només l'herència del passat, sinó que també és el present i el futur. «Nosaltres també generem història, perquè seguim arxivant tota la documentació que la parròquia va produint», recorda Sacasas. L'arxiu és quelcom viu, integrat en l'essència d'una parròquia que és una joia del gòtic català però també una comunitat cristiana del segle XXI que recorda la petjada dels cristians que els han precedit.

HORARI D'OBERTURA DE L'ARXIU

Dilluns, dimecres i divendres:

De 16.30 a 20.00

Dissabtes:

De 10.00 a 13.30

Tel. 93.318.47.43

www.apmp.cat

www.basilicadelpi.com

Lectures

Diumenge I de Quaresma

Lectura primera

Dt 26,4-10

Professió de fe del poble escollit

Lectura del llibre del Deuteronomi:

Moisés digué al poble: «El sacerdot rebrà de les teves mans la cistella on portes les primícies dels fruits de la terra, i la deixarà davant l'altar del Senyor, el teu Déu. Després, a la presència del Senyor, el teu Déu, declararàs: "El meu pare era un arameu errant que baixà amb poca gent a l'Egipte per viure-hi com a foraster. Allà es convertiren en un gran poble, fort i nombrós. Els egipcis ens maltractaren, ens oprimiren i ens imposaren una feina dura. Llavors vam cridar al Senyor, Déu dels nostres pares, i ell escoltà el nostre clam i tingué en compte la nostra opressió i el nostre treball forçat. El Senyor ens va fer sortir d'Egipte amb mà forta i amb braç poderós, enmig de senyals, de prodigis i d'un gran pànic, ens va introduir en aquest lloc i ens va donar aquest país que regalima llet i mel. Per això he portat aquestes primícies dels fruits de la terra que vós, Senyor, m'heu donat." Després deixa aquells fruits davant el Senyor, el teu Déu, i adora'l.»

Salm responsorial

90

Tu que vius a recer de l'Altíssim
i passes la nit a l'ombra del Totpoderós, digues
al Senyor:
«Sou la muralla on m'emparo, el meu Déu, en
qui confio.»

R. Estigueu vora meu en els perills, Senyor.

No et passarà res de mal,
ni s'acostarà a casa teva cap desgràcia,

perquè ha donat ordre als seus àngels
de guardar-te en els camins. **R.**

Et duran a les palmes de les mans
perquè els teus peus no ensopeguin amb les
pedres,
trepitjaràs lleopards i escurçons,
passaràs sobre lleons i serpents. **R.**

Lectura segona

Rm 10,8-13

Professió de fe del qui creu en Jesucrist

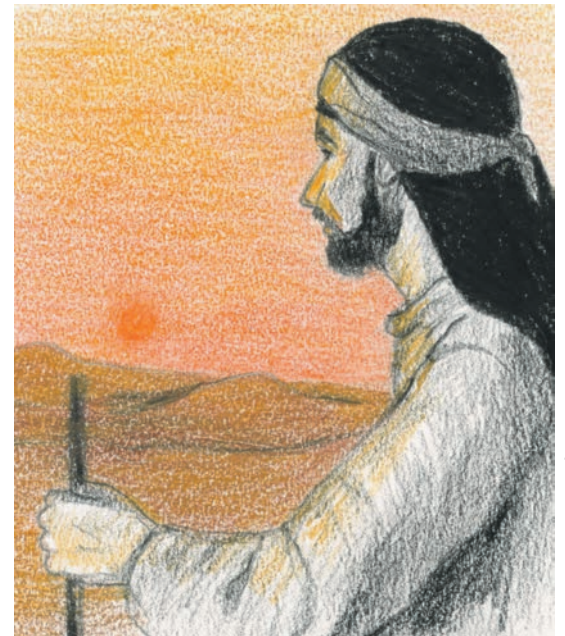
Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Roma:

Què diu l'Escriptura, germans? «Tens la paraula molt a prop teu; la tens als llavis i al cor.» Aquesta «paraula» és la fe que proclamem: si amb els «llavis» reconeixes que Jesús és el Senyor i creus de «cor» que Déu l'ha ressuscitat d'entre els morts, seràs salvat, perquè la fe que ens fa justos la portem al cor, i la professió de fe que ens duu a la salvació la tenim als llavis. Diu l'Escriptura: «Cap dels qui creuen en ell no serà defraudat.» Aquí no hi ha cap diferència entre jueus i no jueus: uns i altres tenen el mateix Senyor, que enriqueix tots els qui l'invoquen, perquè «tothom qui invocarà el nom del Senyor serà salvat».

Vers abans de l'evangelí

Mt 4,4b

*L'home no viu només de pa;
viu de tota paraula que surt de la boca de Déu.*

Glòria Monés

Evangelí

Lc 4,1-13

Lectura de l'evangelí segons sant Lluc:

En aquell temps, Jesús, ple de l'Esperit Sant, se'n tornà del Jordà, i durant quaranta dies l'Esperit el conduïa pel desert, i era temptat pel diable. Durant aquells dies no menjava res i a la fi quedà extenuat de fam. El diable li digué: «Si ets Fill de Déu, digues a aquesta pedra que es torni pa.» Jesús li va respondre: «Diu l'Escriptura que l'home no viu només de pa.» Després el diable se l'endugué amunt, li ensenyà en un instant tots els reialmes de la terra i li digué: «Et puc donar tot aquest poder i la glòria d'aquests reialmes; tot m'ha estat confiat a mi, i ho dono a qui jo vull; adora'm i tot serà teu.» Jesús li respongué: «L'Escriptura diu: "Adora el Senyor, el teu Déu, dona culte a ell tot sol."» Després el conduí a Jerusalem, el deixà dalt la cornisa del temple i li digué: «Si ets Fill de Déu, tira't daltabaix des d'aquí; l'Escriptura diu que "ha donat ordre als seus àngels de guardar-te" i que "et duran a les palmes de les mans, perquè els teus peus no ensopeguin amb les pedres".» Jesús li respongué: «Diu l'Escriptura: "No temptis el Senyor, el teu Déu."» Esgotades les diverses temptacions, el diable s'allunyà d'ell, esperant que arribés l'oportunitat.

Consultori bíblic

Ignasi Ricart
Claretà i
biblista

A l'evangelí de diumenge 31 de gener Jesús llegeix Isaïes a la sinagoga. Quin sentit té aquest episodi per a l'Església d'avui?

A la sinagoga de Natzeret (Lc 4,16-22), Jesús ens presenta el seu programa. No hem sabut arribar als destinataris preferents de la predicació de Jesús presentant el Regne de Déu: són els allunyats. Com evangelitzar-los? Essent servidors de la Paraula. És la gran preocupació del papa Francesc: cal que l'Església surti del clos tancat i es faci missionera. La nova evangelització ha d'arribar no sols a les persones i als grups que estan arrelats en el cor de l'Església, sinó també als qui la miren de lluny amb escepticisme o rebuig. Aquí cal esmentar, sobretot, l'ensenyament religiós també a les escoles públiques, la formació d'adults, l'acció pastoral tant en el món obrer com en el de la ciència, de la cultura i de l'art.

Els reptes són el gran nombre de batejats que prescindeixen totalment de l'Església, o perquè no estan d'acord amb la postura oficial, o perquè encara que creguen en Déu, rebutgen anar a fons en la fe; la manca de credibilitat que presenta la institució eclesial o la falla dels cristians a respondre als problemes socials; sortir al «pati dels gentils» per acostar-se als allunyats de la fe. La Paraula de Déu ha de ser l'estrella polar que ens assenyali el rumb en el mar agitat del món per on navega la nostra Església.

Per a consultes: redaccio@catalunyacristiana.cat

Comentari de la Paraula

Josep Rius-Camps

Teòleg i biblista / riuscamps@yahoo.es

Del Jordà, passant pel desert, a Galilea portat sempre per l'Esperit

Avui actualitzem la Quaresma: «Jesús, ple d'Esperit Sant, se'n tornà del Jordà; era portat per l'Esperit pel desert durant quaranta dies, mentre era temptat per Satanàs.» Ens trobem en ple desert, on campa Satanàs, l'Adversari de Déu. Veurem com se les enginya per fer caure el Messies en les trampes que li depararà, presentant-li les tres cares del poder. Primerament, el del messies popular que tohom esperava. Tot seguit, el messies polític, amo i senyor del món: «Emportant-se'l en una muntanya molt alta, li mostrà tots els regnes del món en un instant de temps», com en una pel·lícula on s'hi ressenyen tots els poderosos, l'u per cent de la humanitat, i tots els poders fàctics que intenten prendre possessió de la resta de la humanitat. Si Jesús no es doblega, l'eliminaran sense deixar-ne ni rastre. Lluc ha situat aquesta escena en el centre del tríptic, quan en Mateu hi figurava el Temple. Quan Lluc escriu la seva *Demostració a Teòfil*, el Temple ja havia estat destruït i, amb ell, el poder religiós. Ara el poder dominant ha passat a mans dels polítics: «Et donaré enterament tota aquesta autoritat i la glòria de tot això, perquè m'ha estat confiada a mi i jo la dono a qui vull.» Cada vegada prenem més consciència de qui porta les regnes de les nacions. El diable sap molt bé que Jesús està envoltat d'àngels i de feres, però ell tan sols té poder sobre les feres; els àngels, les persones lliures, estan al costat de Jesús, perquè tenen plena sintonia amb ell. La tercera prova, la del messies religiós, ha quedat relegada a la dreta del tríptic: «Llavors el portà a Jerusalem, el va plaçar sobre el pinacle del Temple i li digué: "Si ets Fill de Déu, tira't daltabaix..."» Quan hagué esgotat tota mena de proves, el diable s'apartà d'ell *per un cert temps*. Tornarà a la càrrega amb Judes, en representació de tots els àvids de poder. Sense veure's afectat per les proves, «Jesús se'n tornà, amb la força de l'Esperit, a Galilea.»

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions
(CICLE LITÚRGIC C; FERIAI II) TEMPS DE QUARESMA

(SALTERI: SETMANA 1)

FEBRER

14. DIUMENGE

Diumenge I de Quaresma, Morat. Lectures: Deuteronomi 26,4-10 / Salm 90 / Romans 10,8-13 / Lluç 4,1-13
SANTORAL: Antoni, mr.; Ciril i Metodi, b.; Valentí, mr.

15. DILLUNS

Fèria, **Morat.** Lectures: Levític 19,1-2.11-18 / Salm 18 / Mateu 25,31-46
SANTORAL: Claudi de la Colombière, prev.; Faustí i Jovita, mr.

16. DIMARTS

Fèria, **Morat.** Lectures: Isaïes 55,10-11 / Salm 33 / Mateu 6,7-15
SANTORAL: Arnau, b.; beat Joan de Sant Domènec, mr.; beat Simó de Càscia, rel.; Porfiri, mr.

17. DIMECRES

Fèria, **Morat.** Lectures: Joan 3,1-10 / Salm 50 / Lluç 11,29-32
SANTORAL: Aleix Falconieri, i comp., prev. i fund.; Mesrob, monjo.

18. DIJOUS

Fèria, **Morat.** Lectures: Ester 14,1.3-5.12-14 / Salm 137 / Mateu 7,7-12
SANTORAL: Bernadeta Soubirous, rel.; Francesc de Regis Clet, prev. i mr.; beat Joan de Fiesole, rel.; Simó, b.

19. DIVENDRES

Fèria, **Morat.** Lectures: Ezequiel 18,21-28 / Salm 129 / Mateu 5,20-26
SANTORAL: beat Àlvar de Còrdova, prev.; beata Elisabet Picenardi, rel.; Conrad de Piacenza, erm.

20. DISSABTE

Fèria, **Morat.** Lectures: Deuteronomi 26,16-19 / Salm 118 / Mateu 5,43-48
SANTORAL: Eleuteri, b.; beat Maurici Proeta, rel.

So i imatge

Des de sempre la sagrada litúrgia ha inclòs la música i el cant, així com les santes imatges — icones, com en diuen a l'Orient cristià. També avui, naturalment, i gràcies a la reforma del Vaticà II som més conscients de la seva importància, per bé que, abans d'aquest esdeveniment conciliar, ja trobem en la paraula autoritzada de grans teòlegs i mestres espirituals, així com en el magisteri pontifici, la reivindicació d'aquestes realitats a l'interior de la pregària de l'Església. Alguns, per exemple, ens van fer veure com, en moments determinats de la història, anar en contra de les santes icones, constituïa un autèntic atac a la fe, i com certes expressions musicals i de cant, no s'avenien al veritable esperit d'aquesta oració i de la fe que expressa i alimenta. Pensem, si més no, en sant Pius X i la seva gran defensa del cant gregorià, enfront de certes intervencions més dignes dels teatres que d'un temple. Després d'ell, el Concili ens tornarà a recordar que, el cant gregorià, és el propi del ritu romà, i que ha de tenir un lloc de preferència en les nostres celebracions (cf. SC 116). Els pares conciliaris estaven tan convençuts d'això que, fins i tot, disposaren que es completés l'edició típica dels llibres d'aquest cant, i que

se'n preparessin edicions més senzilles per a les esglésies menors (cf. SC 117). Això no vol dir, però, que el magisteri conciliar oblidés el cant religiós popular. D'ell diu que ha de ser «intel·ligentment afavorit» (cf. SC 118; Catecisme 1158), per tal que, «d'acord amb les normes i prescripcions de les rúbriques» la veu dels fidels pugui fer-se sentir. I, pel que fa a la lletra dels cants? El mateix Concili dona una orientació ben clara: «Els textos destinats al cant sagrat seran conformes a la doctrina catòlica, i, fins i tot seran preferentment manllevats a les Sagrades Escripcures i a les fonts litúrgiques» (cf. SC 121; Catecisme 1158). No hi pot haver, doncs, una millor escola per al cant litúrgic: les mateixes paraules que Déu ens ha adreçat, i aquelles que constitueixen el gran tresor orant de la comunitat cristiana. Quanta bellesa en la nostra tradició musical! La sabem apreciar? Fer-ho és propi d'un poble culte i espiritualment sensible. El Vaticà II el defineix com «un tresor d'un valor inestimable» (cf. SC 112). Per altra banda, com ens ensenya l'Església, el cant i la música compleixen llur funció de signes d'una manera tant més significativa com «més fortament estan connectats amb l'acció litúrgi-

ca» (cf. SC 112). Perquè, no oblidem que el cant i la música no són un «ornament» per fer bonic o per estimular la nostra emotivitat. Segons el Concili va expressar, el cant sagrat «constitueix una part necessària o integral de la litúrgia solemne» (SC 112). I pel que fa a les imatges sagrades, elles transcriuen el missatge evangèlic que la Sagrada Escripcura transmet per la paraula. Imatge i paraula s'il·luminen mútuament. No podem oblidar aquesta relació, i especialment, quan hàgim d'iconografiar un espai litúrgic. Aquí no s'hi valen expressions merament subjectives d'un artista que les vulgui imposar a tothom. Aquí preval el do gratuït de Déu que, essent invisible, s'ha fet visible en Jesús. Per això, «la imatge sagrada, la icona litúrgica, representa principalment el Crist», de tal manera que, així com tots els signes de l'acció litúrgica tenen relació amb el Crist, també és així amb les imatges de la santa Mare de Déu i dels sants (cf. Catecisme 1161). Bellesa en la paraula de Déu proclamada; bellesa en la contemplació de les santes imatges; bellesa en els himnes litúrgics. Tot en harmonia dolça i penetrant, perquè el cor se n'amari i la vida l'expressi.

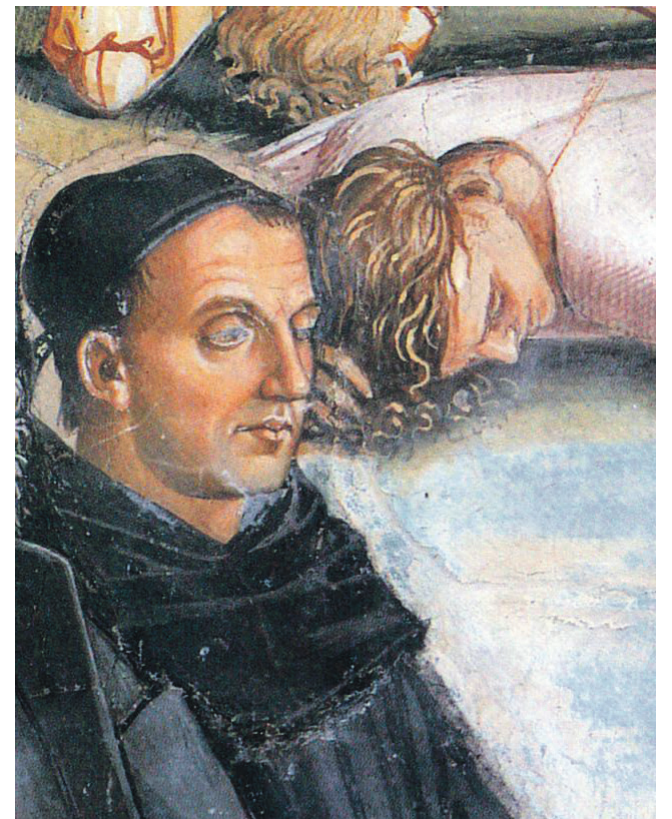

El sant

Per Eduard Brufau

Beat Joan de Fiesole

Més conegut com a Fra Angèlic, el beat Joan de Fiesole (c. 1390-1455) va entrar a l'orde dels dominics quan tenia uns vint anys, i aviat va demostrar posseir un talent extraordinari com a pintor. L'any 1436, juntament amb altres companys, va ser enviat al nou convent de Sant Marc de Florència. El superior de la comunitat, sant Antolí, li va encarregar la decoració pictòrica de l'edifici. A la cel·la de cada frare Fra Angèlic hi va pintar una escena diferent de la vida de Crist, veritables obres mestres que encara avui es conserven intactes. La delicadesa, la serenitat i l'austeritat d'aquestes composicions manifesten indiscutiblement que Fra Angèlic les va realitzar des de la pregària i, alhora, amb la finalitat que facilitessin la pregària. No són motius decoratius i prou, sinó veritables escenes per ser contemplades. En vida va obtenir un gran reconeixement i popularment se l'anomenava beat a causa del seu art tan inspirat.

Jaume González Padrós
Director de l'Institut Superior de Litúrgia de Barcelona

Missioners de la Misericòrdia

Un total de 22 capellans i religiosos catalans són enviats

Salvador Pié Ninot

Josep Mateu Guarro

Joan Baburés Noguera

Ramon Prat Pons

Bernabé Dalmau Ribalta

Carme Munté

Durant la missa del Dimecres de Cendra, el papa Francesc fa l'enviament de més de mil Missioners de la Misericòrdia a ser signe de la sol·licitud materna de l'Església per al poble de Déu. La seva missió és fer arribar la reconciliació de Déu a tots els indrets del planeta. Els requisits necessaris són capacitat, disponibilitat, paciència, esforç per la predicació i la confessió, esperit de sacrifici i disposició a anar allà on siguin sol·licitats. Hi ha un total de 22 capellans i religiosos de les deu diòcesis catalanes. Us oferim el testimoni d'un representant de cada diòcesi.

SALVADOR PIÉ NINOT

Rector de la basílica de Santa Maria del Mar de Barcelona i redactor del Subsidi oficial per a l'Any Jubilar sobre les Obres de Misericòrdia

La crida especial a la qual em sento més invitat és a proposar diverses reflexions teològiques i pastorals que suscita aquest Any Jubilar de la Misericòrdia. I això per tal de comprendre millor que la misericòrdia com a forma més específica de l'amor cristià té una característica central que cap altra religió o ideologia té, com és perdonar tal com Jesús recorda, ja que «si estimeu els qui us estimen, si només saluteu els vostres germans, què feu d'extraordinari?» (Mt 5,46s.). En definitiva, només si es perdona es pot complir el manament de Jesús d'estimar tothom! Heus ací la gran novetat de l'amor cristià i la misericòrdia que comporta, que aquest Jubileu ens hauria d'ajudar a redescobrir i viure!

A partir de la celebració del Dimecres de Cendra en què els Missioners de la Misericòrdia rebem l'encàrrec directament del papa Francesc a Roma, el nostre arquebisbe Joan Josep Omella vol possibilitar que en l'àmbit diocesà es pugui significar més visiblement aquest Any Jubilar.

A la parròquia de Santa Maria del Mar, farem una Ruta jubilar de la Misericòrdia el dissabte 27 de febrer, començant per la Porta Santa de la Catedral de Barcelona a les 17.30h, seguint a la capella d'en Marcús (c/ Carders, 2), amb una meva conferència sobre les Obres de Misericòrdia a

les 18.30h, per acabar a la basílica de Santa Maria del Mar, amb confessions, pregàries, adoració de la Creu del Via Crucis i Eucaristia jubilar a les 19.30h. Es tracta d'un petit signe, entre els altres que es puguin oferir a la nostra diòcesi, durant aquest Any Jubilar!

JOSEP MATEU GUARRO

Delegat de Pastoral de Joventut i Pastoral Vocacional de Tarragona i rector de Sant Jaume de Riudoms i Santa Caterina de Vinyols

Estic segur que aquesta missió m'ajuda a viure i saber que jo sóc el primer que necessito viure la Misericòrdia de Déu, el primer que he de convertir el cor; només així podré transmetre-ho, no des de la teoria i les paraules, sinó sobretot des de la vivència. Per tant, em sento cridat a demanar al Senyor que m'ajudi a ser instrument seu, que no sigui un obstacle sinó un canal entre Déu i els homes, i que m'ajudi a viure i a fer viure aquest do que l'Any de la Misericòrdia pot suposar per a l'Església i per a cada cristià.

Esperem retornar de l'enviament que fa el Papa el Dimecres de Cendra per veure com ho podem concretar; de moment, però, ja alguna parròquia i arxiprestat ens ha fet saber la seva voluntat que hi anem a fer alguna formació, pregària i celebració. Lògicament tot això anirà acompanyat de participar i motivar les diferents acti-

vitats, trobades i iniciatives que des de les mateixes parròquies i delegacions ja s'estan organitzant i duent a terme a la diòcesi.

JOAN BABURÉS NOGUER

Delegat de Pastoral Litúrgica de Girona i rector de la basílica de Sant Feliu

Haver estat designat per a aquesta funció significa una gran responsabilitat. Mai serem capaços de fer present d'una manera absoluta aquest gran do de l'amor misericordiós de Déu. Però, dins les pròpies limitacions i misèries, se m'exigeix, més que mai, mostrar en l'acolliment a les persones el rostre del nostre Pare Déu, que no només acull els pecadors sinó que surt a buscar l'ovella perduda. Des d'aquesta responsabilitat, els missioners de la misericòrdia ens hem de posar a disposició dels pastors i de les comunitats cristianes per fer possible palpar l'alegria del perdó que ens ofereix aquest nostre Déu, que tant ens estima.

El Sr. bisbe va nomenar una Comissió, de la qual també formo part, i que coordinada pel vicari episcopal de Pastoral està preparant un calendari de celebracions diverses per fer possible que els objectius d'aquest Jubileu de la Misericòrdia s'assoleixin no només a nivell general, sinó que es concreten en els grups i moviments que conformen la variada realitat pastoral diocesana.

Per a aquesta finalitat, es preparen diverses peregrinacions a les esglésies jubilers designades, celebracions de la penitència, trobades de reflexió i de pregària, catequesi, etc. I cal no oblidar la iniciativa particular de cada parròquia, grup o moviment per tal d'incidir en l'objectiu proposat, que no és altre que el del lema d'aquest any sant: «Ser misericordiosos com el Pare.»

RAMON PRAT PONS

Vicari general de Lleida

Visc aquesta crida com una expressió normal i senzilla de l'objectiu permanent del meu ministeri de prevere, al llarg de 46 anys fins avui, al servei de la comunitat cristiana i de tota la societat: ser testimoni i missioner de l'amor entranyable de Déu a la humanitat. En la meua joventut vaig sentir la crida a la fe i a ser prevere, a partir d'una experiència espiritual intensa de l'amor de Déu dins la meua comunitat parroquial de Lleida. Quan als 15 anys vaig descobrir l'evangeli de Jesucrist com un regal personal de l'amor i la tendresa de Déu, vaig trobar resposta als meus desitjos més profunds i, així, vaig iniciar un canvi de vida, que m'ha acompanyat al llarg dels 70 anys que tinc actualment. La tendresa de Déu és el tresor amagat en el camp de la vida, que m'ha fet feliç. Aquest tresor no és propietat privada de ningú, sinó que és patrimoni de la humanitat.

MISSIONERS DE LA MISERICÒRDIA DE LES DIÒCESIS CATALANES

BARCELONA:

Salvador Pié Ninot

GIRONA:

Joan Baburés Noguera, Josep Puig Bofill, Joan Planellas Barnosell

LLEIDA:

Ramon Prat Pons, Gerard Soler Quintillà, Daniel Turmo Gargallo

SANT FELIU DE LLOBREGAT:

Bernabé Dalmau Ribalta, Ramon Olomí Batlle, Josep Roca Mas

SOLSONA:

Antoni Bonet Trilla, Josep Maria Montiu de Nuix

TARRAGONA:

Jaume Gené Nolla, Josep Mateu Guarro

TERRASSA:

David Abadías Aurín, Lluís Victori Companys

TORTOSA:

Javier Vilanova Pellissa, Ivan Cid Peguerols

URGELL:

Ignasi Navarri Benet, Antoni Elvira Gorgorió

VIC:

Jaume Casamitjana Vilaseca, Joan Casas Griera

pel Papa a ser signe de la sol·licitud materna de l'Església

Josep Maria Montiu de Nuix

David Abadías Aurín

Ivan Cid Pegueroles

Ignasi Navarri Benet

Jaume Casamitjana Vilaseca

Es tracta de sintonitzar el meu compromís diari a la meua diòcesi de Lleida amb l'Església catòlica universal, Poble de Déu, Cos de Crist i Temple de l'Esperit. La universalitat de l'Església catòlica em va fascinar en la meua joventut i em continua fascinant avui. Concretaré les activitats donant resposta a tot allò que se'm demani.

BERNABÉ DALMAU RIBALTA
Monjo de Montserrat i director de «Documents d'Església»

És una exigència a assumir amb més responsabilitat el missatge que el Sant Pare transmet a tota l'Església. Em sento cridat a practicar allò que sant Benet diu del monjo al qual l'abat ha demanat l'ordenació presbiteral o diaconal: «Avançar més i més en el Senyor.»

Com que el nomenament és diocesà, en principi les activitats com a missioner seran a la diòcesi però fora del monestir. Però és comprensible que, havent rebut aquesta missió, també al monestir em demanin alguna activitat especial en sintonia amb la pastoral que el santuari duu a terme com a basílica jubilar.

JOSEP MARIA MONTIU DE NUIX
Postulador de les Causes dels Màrtirs de Solsona

La missió confiada és la de ser signe de la misericòrdia del Pare celestial, amb la particularitat afegida que el Papa ens concedeix fins i tot poder perdonar els pecats reservats a la Seu Apostòlica. El successor de Pere ens demana un servei de plena comunió eclesial, un cor maternal i misericordiós, disposat a predicar la misericòrdia, prompte a acollir i a administrar el sagrament de l'alegria i del perdó.

Avui dia hi ha especial necessitat de la misericòrdia de Déu. Vull ajudar les ànimes a experimentar la misericòrdia divina, a trobar-se amb l'amor misericordiós de Déu, a abraçar Jesús i ser feliçes. Per això procuro experimentar en mi mateix la misericòrdia divina, per exemple, confessant-me cada setmana. Espero, confiant en les oracions, poder fatigar-me predicant, aconsellant, acollint, acariciant les ferides, consolant, confessant. Aquest

«Seran un signe de la sol·licitud materna de l'Església per al Poble de Déu, perquè entri en profunditat en la riquesa d'aquest misteri tan fonamental per a la fe. Seran sacerdots als quals donaré l'autoritat de perdonar també els pecats que estan reservats a la Seu Apostòlica, perquè es faci evident l'amplitud del seu mandat. Seran, sobretot, signe viu de com el Pare acull els qui estan a la recerca del seu perdó. Seran missioners de la misericòrdia perquè seran artífexs davant de tothom d'un encontre carregat d'humanitat, font d'alliberament, ric de responsabilitat, per superar els obstacles i reprendre la vida nova del Baptisme. Es deixaran conduir en la seva missió per les paraules de l'Apòstol: "Déu va sotmetre tothom a la desobediència, per ser misericordiós envers tothom" (Rm 11,32). Tothom, en efecte, sense excloure ningú, és cridat a percebre la crida a la misericòrdia. Que els missioners visquin aquesta crida conscients de poder fixar la mirada en Jesús, «gran sacerdot misericordiós i digne de fe» (He 2,17).
«Demano als germans bisbes que invitin i acullin aquests Missioners, perquè siguin primer que res predicadors convincents de la misericòrdia. Que s'organitzin a les diòcesis "missions per al poble" de manera que aquests missioners siguin anunciadors de l'alegria del perdó. Que se'ls demani de celebrar el sagrament de la Reconciliació per als fidels, perquè el temps de gràcia donat en l'Any Jubilar permeti a tants fills allunyats trobar el camí de tornada cap a la casa paterna. Que els pastors, especialment durant el temps fort de la Quaresma, siguin sol·licitos a invitar els fidels a acostar-se "al tron de la gràcia, a fi d'obtenir misericòrdia i aconseguir gràcia" (He 4,16).»
(Misericordiae vultus, 18)

és el panorama: amor, perdó, alegria, filiació divina, felicitat, cel, Déu.

DAVID ABADÍAS AURÍN
Rector de Sant Joan Baptista de Matadepera (Terrassa) i degà de la Facultat Antoni Gaudí

Entenc aquesta missió particular plenament vinculada a la vivència del sacerdoti. Sempre i en tot moment hem de fer present el do de l'amor i el perdó que ja s'expressen fortament en l'Eucaristia i el sagrament de la Reconciliació, així com en l'acompanyament espiritual, les catequesis o les prèdiques. Potser ara se'ns convida a fer-ho viu de manera especialment intensa ja que convé a voltes recordar què tenim i a què estem cridats. En cert sentit estem cridats a esdevenir rostre, mans, veu i cor que mostri (malgrat les imperfeccions personals)

la grandesa i la proximitat de la Misericòrdia de Déu.

Estarem disponibles per a catequesis, prèdiques, xerrades i confessions. Una mica oberts a tot el que calgui de manera especialment intensa durant la Quaresma. Al bisbat de Terrassa es duran a terme diverses iniciatives com els ja programats recessos per a mossens que els impartirà el P. Lluís Victori, que és també Missioner de la Misericòrdia del nostre bisbat.

IVAN CID PEGUEROLES
Delegat de Pastoral de Joves de Tortosa i rector de l'Assumpció de Maria del Perelló

És un servei a l'Església i implica disposició i entusiasme en la missió confiada. Sóc cridat a predicar l'amor de Déu i manifestar-lo sobretot en el sagrament del perdó.

A la diòcesi de Tortosa les activitats continuaran sent el dia a dia amb la comunitat del Perelló i l'arxiprestat Delta-Litoral; i el treball habitual a la delegació de joves.

IGNASI NAVARRI BENET
Vicari general i moderador de la Cúria d'Urgell

Aquesta designació m'és una crida i un estímul a nivell personal a viure amb més intensitat i disponibilitat aquest any jubilar que, personalment, el considero com una inspiració gran del Papa i un temps molt oportú, escaient i necessari per a l'Església.

El bisbat d'Urgell, després d'haver fet l'obertura de l'Any Jubilar en cinc temples de la diòcesi, ara es disposa a viure el moment fort de la Quaresma, després d'haver programat amb els arxiprestos les principals activitats a dur a terme al llarg d'aquest any jubilar. Molt probablement els missioners de la misericòrdia serem cridats a participar en les celebracions penitencials, les conferències quaresmals i altres activitats o trobades que es puguin organitzar.

JAUME CASAMITJANA VILASECA
Rector del Seminari de Vic i vicerector del Seminari Major Interdiocesà

Se'ns demana assumir aquesta missió amb un alt grau de responsabilitat i disponibilitat, atès que hem de ser signes convincents i eficaços de la Misericòrdia de Déu enmig del seu poble. Això no treu, tanmateix, que també experimenti amb il·lusió el servei eclesial encomanat. A través d'aquesta missió em sento cridat a ser testimoni d'un amor que supera tot límit humà i que respel·leix sobre l'obscuritat del pecat: l'amor misericordiós de Déu, des del qual podem girar els ulls als germans que necessiten misericòrdia. Vull anunciar amb joia l'alegria del perdó. De moment, es preveu la nostra participació a la diòcesi en les «24 hores per al Senyor», així com també en els dies anteriors a la Setmana Santa en una missió a la catedral. També estic participant en la iniciativa anomenada «Divendres de la Misericòrdia» de la diòcesi de Tortosa.

Girona

Dimensió pública de l'Església i diversitat religiosa

Enric Juliana i Enric Vendrell reflexionen sobre l'actualitat confessional a Catalunya

Víctor Gay
Girona

Amb una diferència de 24 hores i en el mateix escenari, dues persones de referència en l'actualitat periodística i de la temàtica religiosa han reflexionat sobre dos aspectes de rigorosa actualitat en la nostra societat. Si el director adjunt de *La Vanguardia*, el badaloní Enric Juliana, convidat pel bisbat de Girona, ho feia sobre *La dimensió pública de l'Església en el moment actual*, Enric Vendrell, recentment confirmat com a director general d'Afers Religiosos de la Generalitat de Catalunya, presentava el tema *La diversitat religiosa a Catalunya*.

El Papa sap el que passarà

Enric Juliana, a qui va presentar el bisbe Francesc Pardo, va situar el públic que omplia totalment l'aula magna de la Casa de Cultura en la situació geogràfica exacta d'Europa, és a dir, l'extrem més occidental del gran continent euroasiàtic, mentre que Amèrica és una veritable «illa», poc afectada pels conflictes protagonitzats per l'islamisme, i l'Extrem Orient, que més que practicar unes determinades religions, ofereix uns moviments espirituals que s'han difós extraordinàriament entre nosaltres. El creixement en nombre de fidels de l'islamisme, que l'any 2050 igualaran el nombre de cristians i el 2070 el superaran, no és una realitat que es manifesti només en països ja considerats islamistes, també captiva les generacions joves de les conurbacions occidentals.

Davant d'aquestes realitats, l'Església, quines respostes ha donat? En primer lloc té un cap visible que és reconegut com a líder mundial, per tot el món, sigui o no cristià. En segon lloc, el papa Francesc ha evitat curosament considerar les accions bèl·liques contra

Enric Vendrell va parlar de la diversitat religiosa a Catalunya.

l'islam com a respostes adients. «No ha beneït els tancs», va resumir Juliana. I en tercer lloc ha situat l'Església «lluny dels de dalt». Resumint, «el papa Francesc sap el que s'ha de fer, el que està passant i el que passarà», i també és conscient que els conflictes actuals tenen unes arrels religioses, com ho és, respecte de Catalunya, que la nostra societat està construïda sobre el cristianisme, malgrat que actualment és una societat catòlica difusa.

La Catalunya de les 13 religions

L'endemà de la presència d'Enric Juliana, i convidat per les Aules d'Extensió Cultural, adreçades originàriament a persones jubilades i que actualment

s'adreça a persones amb inquietuds socials o senzillament amb ganes d'ampliar coneixements, el director general d'Afers Religiosos presentava a l'ampli auditori *La diversitat religiosa a Catalunya*, que s'encetava amb les dades de les 13 confessions presents formalment al nostre país.

Des del Govern s'ha treballat amb dues eines: el mapa religiós i el baròmetre, sempre amb un objectiu clar: potenciar les relacions interconfessionals per gestionar aquesta diversitat.

Segons dades del 31 de desembre del 2014, dels 8.061 centres de culte oberts a Catalunya, 6.701 són catòlics, i 1.701, un 13%, d'altres confessions: musulmans, protestants, jueus, testimonis de Jehovà, etc.

Pel que fa al baròmetre sobre la reli-

giositat i la gestió de la seva diversitat, s'han realitzat enquestes, amb 1.600 entrevistes presencials (no per telèfon), a càrrec d'equips de la Universitat de Barcelona que, en resum, assenyalen que el 55% dels enquestats es considera creient. També es considera àmpliament que la llibertat religiosa està garantida entre nosaltres, que s'accepta la diversitat religiosa, que no hi ha un sentiment de discriminació, però també que, respecte de la situació de centres de culte propers al lloc de residència, les posicions canvien.

El director general va resumir, que, davant d'aquesta nova realitat social, el Govern ha de continuar treballant per garantir que aquests sentiments àmpliament positius i de convivència no es deteriorin.

Abecedari lul·lià

DONA

Malgrat que en el terreny de la procreació Ramon Llull relaciona la feminitat amb el concepte de passivitat, tret que la situa en una posició inferior respecte al caràcter actiu de la masculinitat, els escrits del beat mallorquí no solen contenir la bona dosi de misogínia a la qual ens tenen acostumats certs autors medievals —i, val a dir-ho, molts altres escriptors d'èpoques posteriors. Això no vol dir que en els centenars de contes i narracions breus que inclouen obres com el *Romanç d'Evast e Blaqueria* (1276-1283) o el *Llibre de meravelles*

(1287-1289) no hi trobem una gran quantitat de «folles fembres» luxurioses que practiquen la fornicació. Tanmateix, el pecat afecta homes i dones per igual, i fins i tot, de la mateixa manera que un bon home pot ser martiritzat per una muller malvada, una dona virtuosa també pot patir un marit cruel. En un pasatge del *Llibre de meravelles*, Fèlix, l'heroi de la novel·la, es meravella perquè «un home tenia una muller a la qual li feia moltes maldats; en canvi, la seva muller era bona, casta i lleial al seu marit. Hi havia un altre

home que complaïa la seva muller tant com podia, mentre que ella era luxuriosa i de mala vida».

La paraula que Llull utilitza més sovint per referir-se a un individu del gènere femení és *fembra*. Tot i que *dona* també és un terme emprat amb aquest sentit, en el català de Llull habitualment significa «senyora». La poesia trobadoresca coetània a l'obra del beat és plena de *domnas* a les quals els poetes reten vassallatge amorós. Llull mateix explica que en la seva joventut ell també havia adreçat versos a dames que

estimava, però des de la seva conversió, l'única senyora que venera és *Nostra Dona Santa Maria*. Llull era un fervent devot de la Verge i escriví molts llibres de tema marià, en els quals sostingué la seva immaculada concepció. El beat, en sintonia amb la tradició, exalta Maria com a gran advocada de la humanitat, tal com es pot comprovar en aquest proverbi de l'*Arbre exemplifical* (1295-1296) que reproduceix un breu diàleg entre Jesús i la seva mare: «—Mare, n'hi ha tants d'homes que em desamen! —Fill, n'hi ha tants que em reclamen!»

Francesc Tous Prieto

Membre del Centre de Documentació Ramon Llull de la Universitat de Barcelona

El Dr. Xavier Bastida o la passió per l'equitat

Mn. Jordi Piquer

Als 86 anys d'edat i 62 de ministeri sacerdotal, va morir el 30 de gener, a la Residència sacerdotal de Sant Josep Oriol, a Barcelona, el Dr. Xavier Bastida i Canal, canonge de la catedral de Barcelona i membre del Tribunal Eclesiàstic de l'arquebisbat, en el qual entrà a treballar l'any 1959 i hi ha aportat la seva col·laboració, a la vegada jurídica i pastoral, fins poques setmanes abans de morir. Hi va treballar sempre amb un profund sentit pastoral, i resulta significatiu que, després de desenvolupar-hi la màxima responsabilitat—com a vicari judicial—, la seva aportació dels darrers anys fos l'atenció a l'Assessoria Jurídica, que és un servei d'orientació a les persones, sobretot matrimonis, que han de tramitar causes en aquest Tribunal Eclesiàstic.

«Fou un home de Déu, ple de bondat—va dir el cardenal Lluís Martínez Sistach en l'homilia de la missa exequial—. Va esforçar-se per viure la caritat amb una vida lliurada generosament a l'Església, a la diòcesi i als germans com a rector i com a administrador de la Justícia en el Poble de Déu, sempre disponible i mai criticant, home de pau i de reconciliació.» Era un jutge eclesiàstic fi i misericordiós, en la línia d'un altre mestre del Dret i exemple d'humanisme, el Dr. Joan Noguera Vila, mort fa poc.

El Dr. Bastida fou un jurista recone-

gut, que va rebre la Creu Distingida de Primera Classe de l'Orde de Sant Ramon de Penyafort, atorgada pel Ministeri de Justícia, i fou autor de diferents estudis i articles jurídic-pastorals. Va fer els estudis de Teologia a la Pontifícia Universitat Gregoriana i els de Dret Civil i Canònic a la Pontifícia Universitat Lateranense.

Va dedicar la tesi doctoral a l'auditor català a la Rota Romana, a començaments del segle XVI, Guillem Caçador (Vic 1477-Roma 1527), que fou també bisbe de l'Alguer. Em sembla que aquest estudi el va marcar molt com a home de Dret. En la breu entrada que el Dr. Bastida va redactar sobre el bisbe Caçador per a la *Gran enciclopèdia catalana* va escriure que les obres d'aquest eminent català van tenir «una gran repercussió en la producció jurídica posterior. El seu criteri, basat en el seu coneixement de la doctrina i en el fet de donar valor determinant a l'equitat i a la raó natural, s'imposà sovint al dels altres auditors». Malgrat l'obligada brevetat d'un article d'enciclopèdia, és ben significatiu que el doctor Bastida no oblidés el gran valor de l'equitat. Jutjar amb equitat significa estar prompte a adaptar la norma jurídica a les particularitats de cada cas concret, a fi d'evitar una interpretació rígida dels preceptes legals i aplicar-los amb la suficient moderació i flexibilitat.

Quant a això, he recordat aquests dies un fet que vaig viure amb el Dr.

Agustí Codinach

Xavier Bastida. Fa uns anys, li vaig demanar que volgués llegir i donar-me l'opinió sobre un article meu. En aquest escrit deia, sobre una determinada qüestió, que «calia mirar de resoldre-la amb justícia i, a més, amb equitat». I ell em va corregir, dient-me: «No hi posis

“a més”, perquè la veritable justícia sempre ha d'incloure l'equitat; si no ho fa, ja no és bona justícia.»

No voldria oblidar que, a més de jutge, també fou pastor, sobretot com a rector de Sant Joan de Gràcia. Uns feligresos i col·laboradors seus em van dir que el Dr. Bastida «sabia fer que molta gent es posés a treballar per al bé de tota la comunitat parroquial». També va trobar el temps necessari per fer la història de la parròquia que li fou encomanada. Fou el llibre *La parròquia de Sant Joan de Gràcia i el seu entorn* (1992), per al qual va comptar amb la col·laboració de Jaume Olivé i Ramon Sal. El llibre, que va rebre el Premi de la Fundació Josep Sanabre per a obres d'història, va ser editat per l'Arxiu Diocesà, que dirigeix l'historiador Josep M. Martí Bonet.

I, més recentment, encara va emprendre la tasca d'escriure la història d'un moviment laïcal del qual fou consiliari, succeint el doctor Lluís Martínez Sistach, quan aquest fou cridat a assumir altres responsabilitats eclesials. Es tracta de l'obra *La Unió de Graduats Catòlics. Història d'un moviment de laics a Barcelona* (Claret, 2015). El Dr. Bastida va voler que llegís amb molta atenció tot el text del llibre abans d'enviar-lo a la impremta. I aquesta lectura em va confirmar en la impressió que mossèn Bastida ha passat per aquest món cercant sempre la manera de ser just i equitatiu.

Joan Úbeda, una nota clara

Jaume Aymar i Ragolta
Director

La matinada del 31 de gener morí Joan Úbeda i Comas. Tenia 89 anys. La vocació al ministeri ordenat i l'entusiasme per la bona música s'agermanaren en ell des de jove: al Seminari de Barcelona ja va exercir de director de gregorià i de mestre de capella. Ordenat de prevere el 1951, exercí el ministeri a Sant Vicenç de Sarrià, a Badalona i als Equips de la Mare de Déu, entre d'altres. Va ser membre fundador del Centre de Pastoral Litúrgica de Barcelona i, al seu si, responsable de les publicacions musicals. Del 1959 al 1961 va estudiar cant gregorià al Pontifici Institut de Música Sagrada a Roma. Membre fundador de l'associació internacional Laus, amb seu a Suïssa, per a la producció i promoció de cants litúrgics en llengua vulgar, la muntanya helvètica Jungfrau (en alemany, jove o donzella) li va inspirar el 1963 el nom d'una escola catalana de Badalona que perviu. Fundà tam-

Agustí Codinach

bé el Centre Difusor de Música Sagrada de Barcelona. Fou remarcable la seva participació en la composició de melodies per a la Setmana Santa, i la col·laboració en la composició d'antífones per a l'edició dels Salms.

Entre 1985 i 1994, va ser professor de música a l'institut Montserrat de Barcelona. El 1986 va posar música a 52 himnes de l'Himnari Litúrgic català. El 1992 contribuï a recuperar el Rosari Pastoral de Sant Vicenç, patró de la parròquia i del poble de Sarrià, que es canta per la festa del titular després de la missa vespertina. L'any de la seva jubilació, de la mà de Maria Figueres, començà les col·laboracions a Ràdio Estel. El seu *Dietari de música i músics* ha marcat el pols de les efemèrides musicals durant vint anys a la nostra emissora.

En els darrers moments l'assistí espiritualment mossèn Xavier Morlans, cantautor i teòleg. Al llibre de condols, el nostre col·laborador Ignasi Miranda i la seva esposa, la Montse Roset, van escriure un fragment inspi-

rat en els Goigs a santa Cecília: «Que siguem una nota clara en la música de Déu.»

Tot i que en Joan es va secularitzar, com que aquest sagrament imprimeix caràcter, a les exèquies es va fer menció del «Joan, prevere». Al final de la celebració la Montserrat va donar gràcies a l'espòs finat per haver estat tan feliços, malgrat haver passat moments tan durs com la mort de l'Elisabet, la seva filla, que se'n va anar als 18 anys. Un enregistrament de la seva veu jovenívola, cantant l'Ave Maria, es va deixar sentir també a la celebració.

Durant la comunió, un bon amic d'en Joan, mossèn Lluís Saumell, músic com ell, va dirigir el *Tothom coneixerà*, un cant que el mateix Úbeda havia compost el 1951, l'any de l'ordenació sacerdotal i que encara es canta: «Crist, fill de Déu vivent, camí, veritat i vida...» I tot el poble responia: «Gràcies eternament!» Fem extensiu aquest agraïment a l'inoblidable Joan Úbeda.

«**E**stimats fills! També avui us convido a la pregària. Sense la pregària no podeu viure, perquè la pregària és la cadena que us acosta a Déu. Per això, en la humilitat del cor torneu a Déu i als seus manaments per poder dir amb tot el cor: “Com al Cel, així es faci també a la terra.” Fills, vosaltres sou lliures de decidir-vos en llibertat per Déu o contra Ell. Per això, fills meus, torneu al meu cor perquè jo us pugui conduir al meu Fill Jesús, que és el Camí, la Veritat i la Vida. Gràcies per haver respost a la meva crida.»

Missatge de la Reina de la Pau, 25 de gener del 2016

Subscripció bimestral gratuïta Eco Mª Reina de la Pau: «Amics de Medjugorje»
C/ Sant Ignasi, 26 -1r - 08700 IGUALADA; Edició en castellà: C/ Mare de Déu dels Àngels, 32 - 08221 Terrassa (Barcelona)
Comandes llibres: hijosdemedjugorjeespana@gmail.com - Tel. 629 792 849 / 676 059 594
www.mensajerosdelareinadelapaz.org www.virgendemedjugorje.org

Nou equipament socioeducatiu per atendre infants en situació vulnerable

Impulsat per la Fundació Pere Tarrés, atindrà uns setanta infants i les seves famílies

Redacció
Barcelona

El barri del Poble-sec de Barcelona ja compta amb un nou servei d'atenció integral als infants i les famílies en situació de vulnerabilitat social. Aquest curs, la Fundació Pere Tarrés ha posat en marxa el Centre Socioeducatiu Poble-sec, on s'atenen una setantena d'infants entre 3 i 12 anys i també les seves famílies a través de tres projectes: el centre diari, l'espai famílies i el casal d'estiu.

Al·l'acte d'inauguració, que va tenir lloc el 28 de gener, hi van assistir personalitats religioses, polítiques i socials, així com les famílies dels infants que s'atenen al centre. Els assistents van poder visitar les instal·lacions, que han estat remodelades per aconseguir en el futur el reconeixement com a centre obert. El Centre Socioeducatiu Poble-sec ha estat iniciativa de la Fundació Pere Tarrés i l'Agrupació de Parròquies del Poble-sec i ha comptat amb el suport de l'Ajuntament de Barcelona, l'Obra Social de "la Caixa" a través del programa ProInfància, la Fundació Botet, la Fira de Barcelona, Càritas diocesana de Barcelona i la Generalitat de Catalunya.

L'arquebisbe de Barcelona, Mons. Joan Josep Omella, va voler reconèixer la feina de l'equip de monitors per vetllar pel benestar dels infants que s'atenen al centre i va donar les gràcies «a totes les persones que han fet possible aquest projecte».

Mn. Joan Cabot, capellà de l'Equip Pastoral del Poble-sec, va destacar que «estem molt feliços d'inaugurar aquest centre després de molts mesos de feina», especialment «perquè és un projecte que neix de la col·laboració de moltes entitats que ha de donar molt de fruit». En aquest sentit, Salvador Busquets, director de Càritas diocesana de Barcelona, va definir el barri del Poble-sec com «un barri amb molta vida» on conviuen «famílies amb infants als quals volem donar suport i ajudar a fer-les créixer i convertir-se en persones».

Igualtat d'oportunitats

Rafael Ruiz de Gauna, director de la Xarxa de Centres Socioeducatius de la Fundació Pere Tarrés, va dir que «a Catalunya més d'un 25% dels infants estan en risc de pobresa», però «més enllà de les xifres, darrere hi ha un infant i una família amb un projecte de vida per desenvolupar-se que pot veure's limitat seriosament per la situació viscuda en aquestes primeres

El centre manté una estreta col·laboració amb Càritas diocesana de Barcelona i amb els serveis socials municipals

etapes de la vida. Defensar avui la igualtat d'oportunitats, quan hi ha un sistema d'ensenyament i sanitari universal, és optar en part perquè en els espais de lleure educatiu els nens i les nenes puguin accedir-hi i créixer».

També va aprofitar per recordar que «els centres socioeducatius són espais privilegiats per reforçar el sistema escolar i educatiu, i complementar i treballar capacitats emocionals i acadèmiques dels infants, sempre des del potencial de cadascun».

El centre neix amb l'objectiu principal d'aconseguir que els infants del barri de Poble-sec que es trobin en situació de vulnerabilitat social es desenvolupin humanament, relacional, emocional i competencial perquè, en un futur, gaudeixin d'una vida personal i professional plenes. Comptar

amb espais de qualitat és imprescindible per dur a terme l'acció educativa amb els infants i les seves famílies. Segons el darrer informe de Càritas (agost del 2015), el 28,8% dels menors de 16 anys a Catalunya és pobre, una xifra que no para de créixer en els darrers anys. Les mancances, l'estrès i els problemes que genera viure en una situació tan complicada precipiten i predisposen l'infant a tenir problemes psicològics i de salut greus. Hi ha moltes possibilitats que reproduïxin el mateix patró de pobresa i exclusió en l'etapa adulta, cosa que en dificultaria la inserció laboral i convertiria el futur en un cercle viciós al voltant de la vulnerabilitat.

Espais d'inclusió social

El Centre Socioeducatiu Poble-sec de la Fundació Pere Tarrés neix a partir de l'activitat de cap de setmana del Centre d'Esplai Xerínola, federat al Moviment de Centres d'Esplai Cristians Catalans de la Fundació Pere Tarrés (MCECC) i situat a la parròquia de Sant Salvador d'Horta, al barri del Poble-sec de Barcelona.

L'any 2015, per iniciativa de l'Agrupació de Parròquies del Poble-sec i amb l'afany de consolidar un projecte socioeducatiu diari, es fa l'encàrrec a la Fundació Pere Tarrés de gestionar aquest centre; neix així el Centre Socioeducatiu Poble-sec-Fundació Pere Tarrés. Tant pel seu continuat treball en xarxa com per la seva tasca social al barri, el centre manté una estreta

col·laboració amb Càritas diocesana de Barcelona i amb els serveis socials municipals.

De fet, es tracta d'un recurs social i educatiu molt necessari en un barri on ha descendit la renda familiar per càpita en els darrers anys, tenint en compte que es tracta d'una de les zones de Barcelona amb renda baixa (el 66,3%). La situació d'exclusió social i precarietat laboral d'algunes famílies del barri provoca greus dificultats en el nucli familiar, i són els infants els que reben un major impacte, ja que són el col·lectiu més feble.

El Centre Socioeducatiu Poble-sec és un dels més de 22 centres socioeducatius, la major part d'ells reconeguts com a centres oberts, vinculats a la Fundació Pere Tarrés que cada tarda obren les seves portes en barris amb dificultats per acollir més de 2.500 infants en situació de vulnerabilitat social. Són espais d'inclusió social, d'aprenentatge i convivència, des d'on els equips de professionals i voluntaris poden detectar mancances i donar resposta personalitzada a les necessitats de cada nen o nena.

Durant el 2015 la Fundació Pere Tarrés ha pogut atendre un total de 7.050 infants en situació de vulnerabilitat social a través dels projectes Ajuda'ls a créixer. Concretament, aquests projectes es desglossen en: 2.500 beques per a infants en situació de vulnerabilitat social atesos als centres socioeducatius, 516 beques per a colònies escolars i 4.034 beques per a colònies i casals d'estiu.

Restauració d'un dels vitralls gòtics del monestir de Santes Creus

Els treballs els ha dut a terme el Centre de Restauració de Béns Mobles de Catalunya

Imatges de l'abans i el després de la restauració del vitrall.

Joan Boronat
Santes Creus

Fotos: Jordi Bonet / CRBMC

Un dels vitralls gòtics de l'església del reial monestir de Santes Creus ha estat restaurat recentment pel Centre de Restauració de Béns Mobles de Catalunya (CRBMC). Concretament es tracta d'un dels vitralls del transsepte sud del conjunt, que actualment comptava amb algunes peces fracturades.

D'altres presentaven taques per l'oxidació de les varetes metàl·liques de sosteniment. A més, el plom amb què se subjecten les peces de vidre mostrava signes de corrosió i la majoria de plafons estaven corbats.

Per tal d'aturar el seu deteriorament, el mes d'octubre passat va començar la restauració, uns treballs que s'emmarquen en un projecte més ampli que inclou la rehabilitació de tot el conjunt de vitralls gòtics del monestir, l'únic del segle XIII que es conserva en un monestir cistercenc de Catalunya i un dels pocs d'Europa.

Intervenció delicada

L'actuació va començar amb la retirada del vitrall en qüestió, que va ser traslladat al taller de Jordi Bonet, on va ser documentat fotogràficament i amb un calc per tal de tenir en compte la seva col·locació exacta abans de desmuntar-lo. També se'n va estudiar la composició química i

Se n'ha estudiat la composició química i els processos de deteriorament a través d'anàlisis fisicoquímiques

els processos de deteriorament a través d'anàlisis fisicoquímiques per poder adoptar els criteris d'intervenció més adients.

Els treballs van continuar amb una neteja, consolidació i reintegració dels materials, i la nova disposició i ancoratge en el seu finestral, amb un sistema que en garanteix la conservació.

Aquesta no és la primera vegada que el conjunt de vitralls gòtics del reial monestir de Santes Creus és sotmès a una restauració. Ja al segle XVI, tres segles després de la seva col·locació, va ser restaurat un vitrall modern de la zona del claustre, mentre que al segle XIX es va dur a terme una altra intervenció, en què es van utilitzar restes de vidres i ploms provinents de la destrucció dels vitralls al segle XVI per un incendi.

Nou número de la revista «Poblet»

J.B. / Poblet

Ja ha sortit publicat el nou número de la revista *Poblet*, corresponent a desembre del 2015, que edita la Germandat del monestir cistercenc de Santa Maria de Poblet. El pare Josep Alegre, en el seu «Pòrtic de l'Abat», es pregunta: «I tu? Què faràs?», com a reflexió de fidelitat a la missió a la qual ens hem sentit o ens sentim cridats en un món en què cada dia que passa «estem més compromesos inconscientment en un camí de deshumanització».

La publicació inclou la memòria anual presentada en assemblea, el discurs del president de la Germandat, la conferència de mossèn Josep Pauses i la imposició de la medalla als nous membres. Així mateix, hi ha una nova secció

que porta per títol «La Regla amb ulls de laic», de la qual se'n responsabilitzarà el teòleg i filòsof Francesc Torralba i que n'ofereix el pròleg. *El fenomen humà en la cosmologia actual* és abordat pel doctor David Jou, catedràtic de la Universitat de Barcelona.

Per la seva banda, Antoni Garrell, president de la Fundació Poblet, tracta del drama de la immigració econòmica i política que pressiona les fronteres d'Europa, un fet que interpel·la especialment els cristians. El prior del monestir de Poblet, el P. Lluç Torcal, comenta la darrera encíclica del papa Francesc, *Laudato Si*.

També s'hi informa de la vetlla de pregària, del Congrés Laical XXI i de la V Trobada d'Intel·lectuals i Professionals Catòlics, entre altres continguts i seccions habituals.

Atorgat el Reconeixement Emmanuel Mounier 2016 a la Fundació Vicente Ferrer

Redacció / Barcelona

L'Institut Emmanuel Mounier de Catalunya (IEMC), amb la col·laboració de la Facultat de Filosofia de Catalunya-Universitat Ramon Llull, atorga cada any el Reconeixement Emmanuel Mounier a aquelles persones o institucions que destaquen per actituds i activitats que expressin les qualitats més apreciades de la persona humana, tant en l'àmbit intel·lectual com pràctic, en l'horitzó del pensament personalista, sota les característiques del compromís amb el creixement de l'ésser humà i amb l'avançament comunitari vers un món més just i habitable.

Enguany, l'IEMC i la Facultat de Fi-

losofia de Catalunya-URL han decidit atorgar el Reconeixement Emmanuel Mounier 2016 a la Fundació Vicente Ferrer, institució fundada per Vicente Ferrer i la seva esposa Anne Perry. Des de fa 47 anys manté l'objectiu de gestionar la superació de la pobresa i dels greus problemes que aquesta comporta en la comunitat rural d'Anantapur (estat indi d'Andhra Pradesh). Actualment treballa per tal de trobar solucions a les dificultats productives, educatives, sanitàries, d'habitatge... per a tres milions de persones. El guardó serà lliurat el proper 19 de maig, a les set de la tarda, a la Sala Sant Jordi de la Facultat de Filosofia de Catalunya, c/ Diputació, 231, de Barcelona.

«Acompanyem els adolescents amb

Juanjo Fernández, escriptor i conferenciant

Carme Munté

L'adolescència fa por i respecte als pares i mares, als professors i professores... també als mateixos adolescents. Juanjo Fernández, escriptor i conferenciant, és de les poques persones que s'atreveixen a parlar de l'adolescència com d'una etapa apassionant i no d'un virus del qual curar-se com més aviat millor. Això sí, no ens deixa a l'estacada i ens proposa algunes receptes en forma de llibre: *30 manaments per tractar amb adolescents* (Claret). Més informació: www.juanjofernandez.com.

Com pot dir que l'adolescència és una etapa apassionant!?

L'adolescència també fa molt respecte als adolescents: no oblideu que viuen una revolució física i psicològica, i una renúncia al seu cos d'infant, que coneixien i dominaven tan bé! Però és una etapa més de la vida: totes tenen les seves «pegues», però totes són importants en la nostra construcció com a persones. Deixem que els adolescents visquin aquesta etapa en plenitud... i no en solitud: acompanyem-los amb estimació i sense por!

Per què 30 manaments?

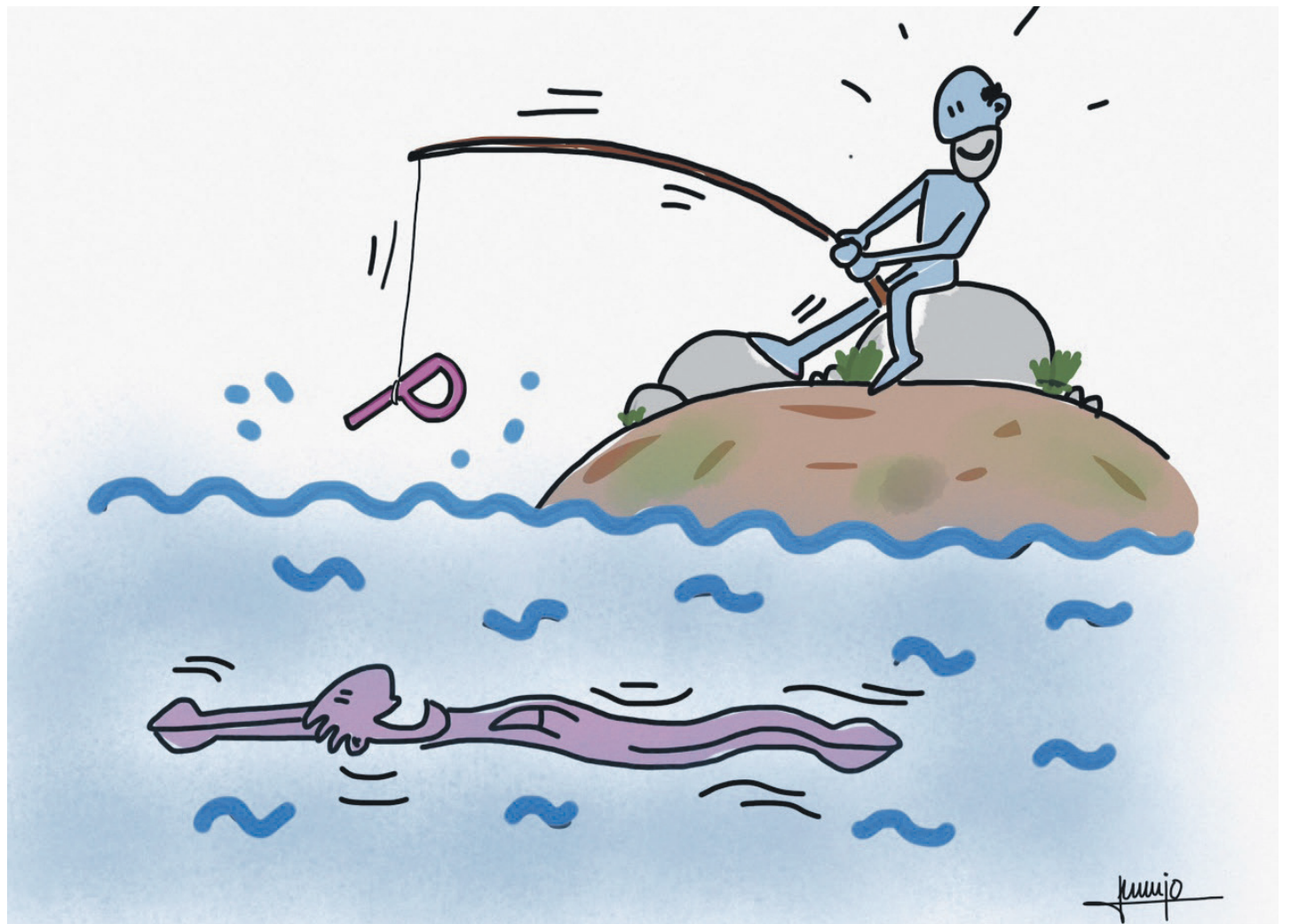
Els manaments no són imposicions, són propostes expressades, això sí, de manera molt clara. Els bons manaments (espero que aquests ho siguin!) marquen un camí possible, un projecte que contribueixi a dur una vida millor. La manca d'ambigüitat dels manaments dona seguretat perquè fa que, en lloc de buscar interpretacions que desvirtuin l'autèntic sentit, ens decidim per complir-los... o no!

Per què és tan complicat entendre's amb un fill adolescent?

Per als adolescents, els «complicats» som nosaltres, els adults. Complicats, rancis, injustos, inquisidors, pesats... Però, que no eren així també els nostres pares per a nosaltres? Hem de recordar com ens sentíem nosaltres quan érem adolescents! La comunicació amb els fills adolescents passa, en primer lloc, per no voler-la forçar, aplicant el «mètode de les 5P»: Pescar amb canya (és a dir, estar disponible), Posar l'esquer (saber preguntar), Pacència (saber esperar), Perseverança (tornar-ho a intentar) i estar segurs que Picaran (perquè un dia, per una conjunció astral-hormonal de difícil explicació, ho xerraran tot, i llavors caldrà escoltar-los atentament, sense pensar que ja tenim la comunicació solucionada, perquè l'endemà tornarem a tenir un adolescent silenciós i poc comunicatiu... i llavors caldrà tornar a agafar la canya!).

Al llibre convida a mirar enrere, amb honestedat, cap a la nostra adolescència. Aquest exercici pot donar-nos sorpreses?

Si mirem enrere amb honestedat només ens podem emportar sorpreses agradables. Què ens feia molta ràbia? Què ens feia molt feliços? Què és el que no podíem suportar? Què

Pescar amb canya vol dir estar disponible per als adolescents i esperar que «piquin».

No perdre el bon humor és important per afrontar els conflictes.

és allò que vam pensar «si un dia tinc fills no els diré mai això» i després, ja grans, potser ens hem sorprès dient exactament «allò»? Recordar com ens sentíem (no què fèiem) quan érem adolescents ens ajudarà molt a entendre millor els nostres fills adolescents.

Malgrat que l'adolescència és el temps dels amics, què suposa per a ells la família?

Encara que els amics tinguin una gran influència en els adolescents, la família és el més important per a ells. Tots els estudis que es fan sobre els valors més importants per als joves així ho indiquen: per damunt de l'escola, la política, l'església, els amics...

Recordar com ens sentíem quan érem adolescents ens ajudarà a entendre millor els nostres fills

Els adolescents volen veure a la coberta del vaixell «Família» els pares agafant ben fort el timó

hi ha la família, sempre la família. Els adolescents poden mostrar-se crítics, rabiosos, fins i tot «rebotats», però saben que formen part del mateix vaixell «Família», i volen veure a coberta els seus pares agafant ben fort el timó, mirant cap endavant amb optimisme i esperança, també enmig de qualsevol tempesta!

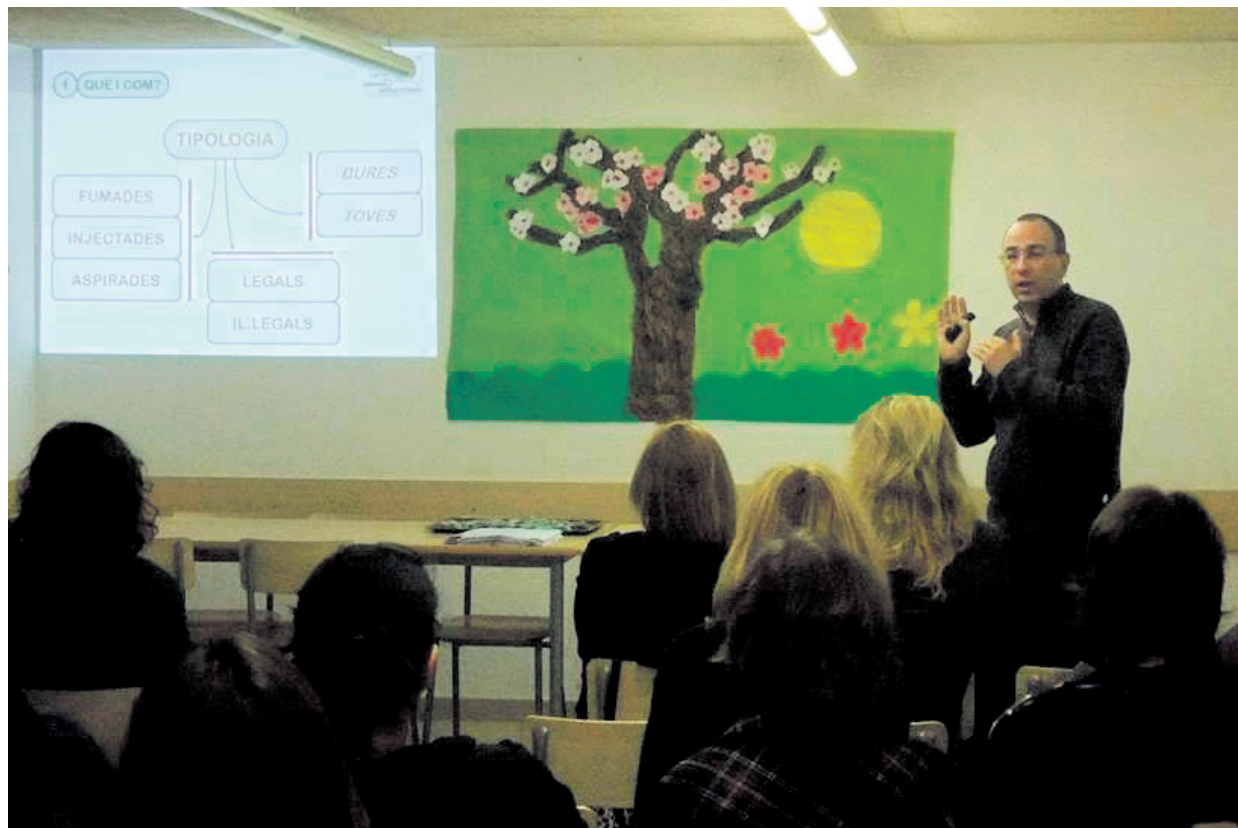
Merlí de TV3 ha tingut un gran èxit entre els adolescents. Per què?

És una sèrie ben feta i ben interpretada, i ha tocat amb bon ofici temes que formen part de les preocupacions i interessos adolescents. Hi hauria moltes qüestions discutibles (la visió de l'afectivitat i la sexualitat, el tractament de la dona, el perfil dels professors...) però en definitiva es tracta d'una sèrie de ficció. A tots ens agrada veure'ns retratats —encara que sigui en un mirall una mica deformat o embellidor. Els que som generació *yo fui a EGB* bé que miràvem *Verano azul* quan érem petits, encara que no fos un retrat fidel de la nostra infantesa i adolescència!

Tenir un fill adolescent enganxat a la Play i que passa dels estudis. Té cap recepta, doctor?

Això fa de mal dir, i no em farà guanyar amics, però les situacions negatives no es produeixen mai d'un dia per l'altre: ni estar enganxat a la Play ni passar dels estudis. Així que digui el que digui la recepta, segur que no serà efectiva d'un dia per l'altre, sinó que caldrà aplicar-la amb una constància que potser no s'ha tingut fins ara... i això no és fàcil. Una mare li deia a una psicòloga: «El meu fill té 4 anys i no puc

estimació i sense por!»

El llibre es presentarà el proper 22 de febrer a les 19.30 h a La Casa del Llibre, de Rambla de Catalunya (Barcelona).

Juanjo Fernández és un experimentat conferenciant.

un any i mig tenim dos gats a la família, la Capo i el Fu, que vam acollir i adoptar (per cert, si voleu un animal de companyia, acolliu i adopteu!). Poden ser extraordinàriament afectuosos... i extraordinàriament independents i altius. Poden dormir hores i hores... i «activar-se» en plena nit. Són inquietos, belluguets, sembla que «passin» de nosaltres... però llavors vénen, se't llenca a sobre, es freqüen, ronquen, miolen dolçament... com vols que no cregui que són adolescents? No pots evitar-ho: es fan estimar!

La Confirmació és un magnífic moment per confiar en l'Esperit i deixar que bufi sobre els adolescents

En el tema tecnològic els nostres fills són nadius digitals, però nosaltres podem ser uns immigrants molt traçuts

amb ell!» I la psicòloga va respondre: «Doncs pensi que d'aquí a 10 anys en tindrà 14!»

I davant d'un fill o d'una filla que sempre té l'habitació desendredada? Què cal fer?

Podem enfadar-nos, cridar, amenaçar, castigar... i l'habitació continuarà desendredada, o bé podem intentar aplicar una estratègia per trobar una solució consensuada: deixar que l'adolescent exposi la seva opinió (però deixar-lo de veritat, sense interrompre'l), exposar la nostra opinió, convidar l'adolescent a trobar una solució, posar per escrit —per separat— les solucions que se'ns acudeixin, revisar la llista amb bon humor i ganes d'arribar a un acord, i adoptar la solució amb què estiguem més d'acord. Ep, no dic que sigui fàcil, però no és impossible. I a més, si sempre fas el mateix no pots esperar que el resultat sigui diferent!

Els pares i mares creients tot sovint es queixen que els fills no segueixen el seu camí de fe. És qüestió de no llençar la tovallola?

L'adolescència és un temps de construcció autònoma. Construcció d'una paret pròpia, única i original... i en el cas dels adolescents construir la pròpia paret sovint implica destruir-ne alguna altra o, com a mínim, rebutjar-la amb

molta força. Pel que fa a la fe familiar, l'adolescència acostuma a ser un temps de «desert», així que cal confiar en les llavors que vam plantar quan era petit, i deixar que l'Esperit faci la seva feina: no li podem fer tota la feina nosaltres, oi?

L'adolescència en l'àmbit catequètic sol correspondre amb la Confirmació. És una bona oportunitat per recuperar el camí de fe?

Sí, perquè l'acompanyaran altres adults de referència de la nostra confiança, i potser abraçarà amb alegria i admiració qüestions que, si les plantegegem els pares, només seran objecte de rebuig. La Confirmació —i especialment tot el treball previ dels grups— és un magnífic moment per confiar en l'Esperit i deixar que bufi sobre els adolescents: dinàmiques, reflexions, lectures, pregàries, convivència... tot contribuirà que el jove catecumen faci treballar la seva intel·ligència espiritual.

Què suposa l'esclatxa digital entre pares i adolescents que hi ha avui dia?

És evident que en el tema tecnològic els nostres fills són nadius digitals. Però hem de tenir clar que això vol dir que han nascut amb aquestes tecnologies, no que siguin experts. Experts en tot no ho és —ni ho serà— ningú. Nosaltres som immigrants digitals, però podem ser uns immigrants molt traçuts! Cada generació desenvolupa al màxim les possibilitats de les tecnologies que li són pròpies (així ho vam fer nosaltres amb el casset), però la diferència rau en el fet que les tecnologies actuals es desenvolupen i se substitueixen acceleradament. Per això convé que tinguem molt clares unes actituds bàsiques que serveixin per a qualsevol tecnologia: interès, diàleg, obertura, planificació, alerta, sensibilitat, transparència, recursos, coherència, actuació. Aquest és el meu FamiTICàleg!

Els gossos són com nens i els gats com adolescents. Com s'entén això?

És una broma. Se'm va acudir perquè vaig llegir en algun lloc que els gossos busquen complaure l'amo... i els gats busquen complaure's ells mateixos, i aquesta actitud de vegades esquerpa, de vegades enganxosa dels gats em va semblar molt adolescent. Des de fa

NORUEGA

Del 31 de juliol al 7 d'agost

La ruta de Nidaros

Club

amics

Associació Amics de Catalunya
Cristiana i Ràdio Estel

Contacte:
Tel: 934 092 700
info@clubmes.cat
www.clubmes.cat

Actualitats científiques

La immunoteràpia del càncer progressa notablement

Sabeu què vol dir *immunoteràpia*? Potser en alguns diccionaris no trobareu aquest mot. És un neologisme. Teràpia sí que suposo que sabeu què vol dir: el conjunt de preceptes que es donen per tractar les diverses malalties. Sinònim de *teràpèutica*. I s'ha anomenat *immunoteràpia* la part de la medicina que tracta de com immunitzar l'organisme contra les infeccions i, en el cas del càncer, com combatre les cèl·lules canceroses.

El càncer consta de cèl·lules infeccioses que es multipliquen desordenadament i, fins fa poc, no s'havia trobat cap remei per combatre-les eficaçment, perquè són cèl·lules que «enganyen» el sistema immunitari del cos humà, és a dir, quan arriben els limfòcits, que les destruirien, aquestes cèl·lules emeten unes molècules que els neutralitzen, com si fessin creure als limfòcits que són cèl·lules normals. Com fer que el sistema immunitari funcioni bé i destrueixi aquestes cèl·lules canceroses? Bloquejant les molècules que emet el càncer i així els limfòcits l'atacaran. I fa poc més de dos anys ja s'aconseguí un medicament bloquejador: l'ipilimumab que va permetre sobreviure persones amb melanoma que ja estaven desnonades. Per això es considerà la troballa com l'avenç mèdic més important de l'any 2013 en el món, encara que només el 15% dels

Josep Baselga.

malalts amb melanoma van respondre al fàrmac.

Però s'ha seguit investigant. I s'ha trobat un altre bloquejador: el *pembrolizumab*, que ja està aprovat als Estats Units, però no a Europa. I és que cal tenir en compte els efectes secundaris. Però s'ha comprovat la seva eficàcia amb afectats amb càncer de pulmó; la seva resposta ha estat del 19%. Això progressa.

I segueixen les recerques. Hi ha un cert optimisme. Precisament a Amèrica tenim que el president de l'Associació Americana de Recerca del Càncer (AACR) des de l'abril de 2015 és un barceloní, Josep Baselga, nat el 1959. Fill d'un metge i d'una infermera, tenia passió per la medicina ja des de petit, i després de llicenciar-se el 1982, se'n anà a Amèrica el 1985 i s'hi especialitza en càncer de mama. Torna a Barcelona el 1996, però el 2010 és fitxat per l'Hospital General de Massachusetts (Boston) i torna a Amèrica. El 2012 passa a ser el director de l'Hospital Memorial Sloan Kettering i el 2015, com hem dit, és elegit president de l'AACR pels 34.000 membres d'aquesta associació. Doncs bé, aquest nostre metge té un cert optimisme pel que fa a les investigacions que es fan per combatre el càncer. «Ens anticiparem a l'evolució dels tumors», diu. Que així sigui!

Francesc Nicolau
Professor de la Facultat de Filosofia de Catalunya

Tradicions remeieres

L'asprella s'empra des de la prehistòria

L'equiset és una herba remeiera coneguda popularment a casa nostra com *asprella* o *cua de cavall* (llat. *Equisetum maximum* i *Equisetum telmateia*; cast. *equiseto* o *cola de caballo*) creix a les vores dels canals i dels recs i gaudeix de propietats remineralitzants i és, sobretot, un dels millors diürètics, puix que neteja de manera molt eficaç les vies urinàries.

En els problemes articulars, l'asprella ajuda a la reconstrucció i a la regeneració dels cartílags i, tradicionalment, els frares l'usaven com a cicatriç de les ferides externes i, principalment, per deturar les hemorràgies nasals. En els atacs de gota, la cua de cavall actua com a un poderós diürètic que estimula l'expulsió de l'àcid úric i, a més, va molt bé per a dissoldre les pedres dels ronyons. La cua de cavall s'ha usat sense interrupció des de l'Edat de Pedra com un dels diürètics més efectius. En efecte, els antics herbolars caputxins afirmaren que l'asprella «disol les pedres dels ronyons, neteja lo ventrell y los budells», i els frares del convent barceloní de Santa Madrona, situat fins l'any 1835 on ara hi ha la plaça reial —on hi sojornà el prestigiós herbolari fra Salvador de Barcelona (†1773)— oferien una acurada descripció de les propietats remeieres de la cua de cavall: «una planta de tallo alto,

Fra Valentí Serra
de Manresa
Arxiver dels
caputxins

redondo, áspero, hueco, compuesto de muchos tubos metidos unos dentro de otros, con nudos de trecho en trecho, de los cuales salen las hojas compuestas de tubos redondos. Es muy aplicada contra la halitosis, o sea contra el mal olor del aliento. Su cocción restaña las hemorragias, alivia los dolores de garganta y aplicada en compresas cura las almorranas o hemorroides. Lavándose con ella los ojos cura las irritaciones, y tomada en infusión cura los vómitos de sangre, los flujos, las enfermedades del hígado, del bazo y de la vejiga» (BHC, *Pócimas de capuchino*, 52).

En les tasques de neteja efectuades en les cuines conventuals i monàstiques s'havia emprat llargament l'asprella per rentar els plats i atuells, especialment els d'estany, d'ací que en alguns moments s'hagués anomenat l'equiset, també, *herba estanyera* i àdhuc herba d'escuret o d'escurar.

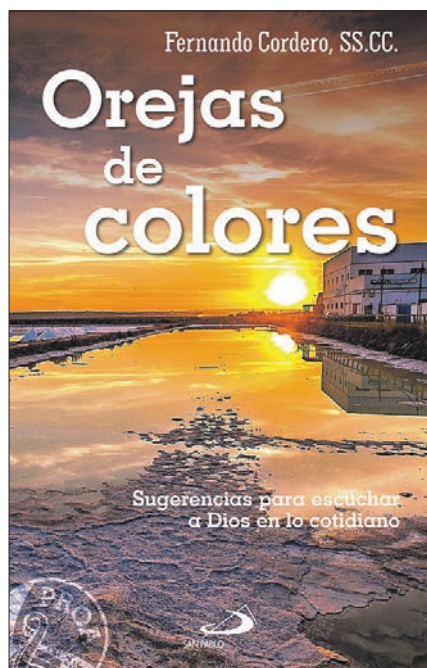
Cal recordar que, de la mateixa família, i de virtuts molt semblants, hi ha també l'equiset menor o *cua de rata* (llat. *Equisetum arvense*), molt comú en els territoris humits i sorrencs de la península Ibèrica. A l'article vinent us parlaré, si Déu vol, del lleisó que és un bon depuratiu del fetge.

JOSÉ-ROMÁN FLECHA
La misericordia
CCS, 2015, 136 pàg.

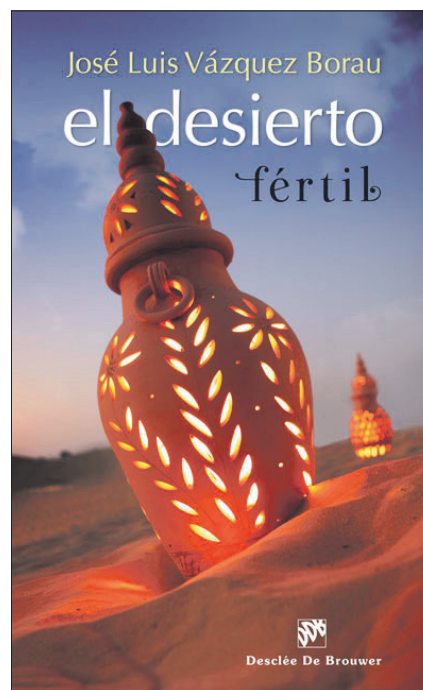
El capellà José-Román Flecha, professor emèrit de Moral a la Universitat Pontifícia de Salamanca, és l'autor d'aquestes pàgines, on reflexiona sobre la misericòrdia de Déu perquè els fidels la puguin acollir amb gratitud i esperit de conversió. D'aquesta manera, practicarem amb generositat i alegria les obres de misericòrdia a favor de tots els nostres germans.

FERNANDO CORDERO
Orejas de colores
San Pablo, 2016, 168 pàg.

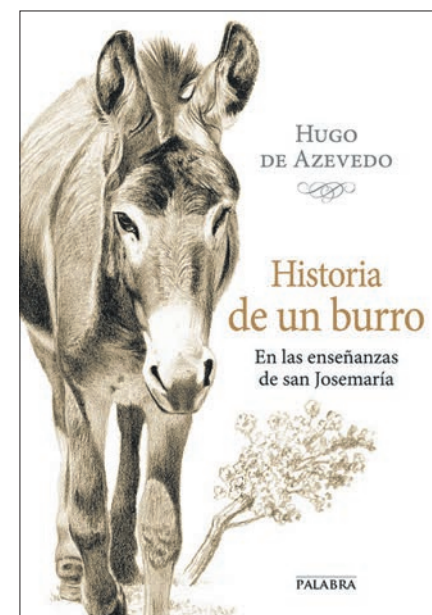
Les meditacions d'aquest llibre són una invitació a l'escolta profunda, tant del que sentim en una conversa com del que llegim en els llibres o del que vivim en cada circumstància quotidiana. Agrupades en vuit capítols, mouen a la pregària i porten a l'alegria de ser Església, que empenyen a interpretar la realitat i transformar la vida en experiència positiva.

JOSÉ LUIS VÁZQUEZ BORAU
El desierto fértil
Desclée De Brouwer, 2015, 144 pàg.

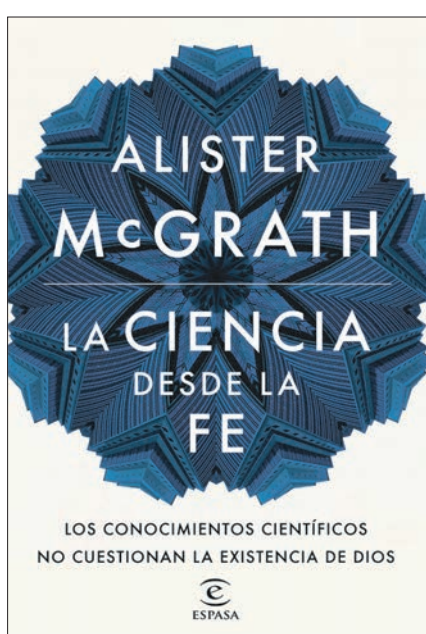
En el silenci grans coses il·luminen. Cal endinsar-se en les profunditats del nostre ésser perquè floreixi l'experiència ètica fruit de la Veritat; cal deixar-se endur al més profund del nostre ésser perquè neixi l'experiència mística fruit de la Bondat. Per descobrir el sentit de la vida cal passar pel desert i perquè sigui fèrtil cal deixar-se conduir per l'Esperit.

HUGO DE AZEVEDO
Historia de un burro. En las enseñanzas de san Josemaría
Palabra, 2015, 128 pàg.

La figura de l'ase va ser tema de meditació per a sant Josepmaria Escrivà en moltes ocasions i així ha quedat reflectit en els seus escrits. El capellà Hugo de Azevedo, que va conèixer i conviure amb el fundador de l'Opus Dei, aplega en aquest llibre aquests pensaments juntament amb algunes consideracions personals sobre la vida cristiana, la santedat, el servei als altres, la feina...

ALISTER MCGRATH
La ciencia desde la fe
Espasa, 2016, 328 pàg.

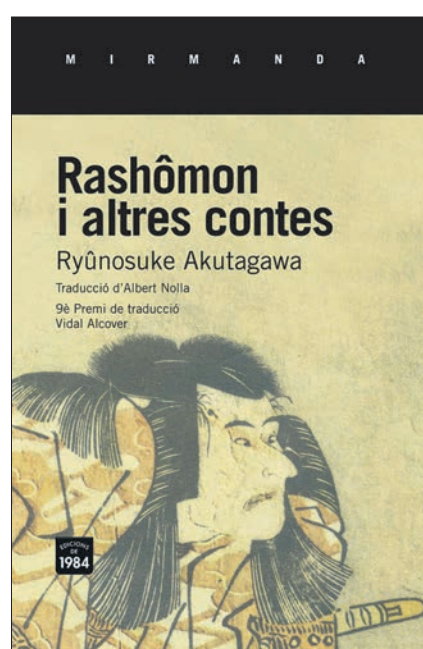
Mentre hi ha qui argumenta avui dia que la religió està en guerra amb la ciència i que hem d'escollir entre l'una o l'altra, Alister McGrath, una autoritat mundial en el diàleg entre ciència i religió, afirma que existeix una altra manera d'entendre els orígens de la vida, l'existència de Déu i el nostre lloc a l'univers. Segons ell, ciència i fe poden enriquir-se mútuament.

LARA MALVESÍ i SANDRA S. LOPERA
Dime qué te pasa y te diré qué peli ver
Ma Non Troppo, 2015, 224 pàg.

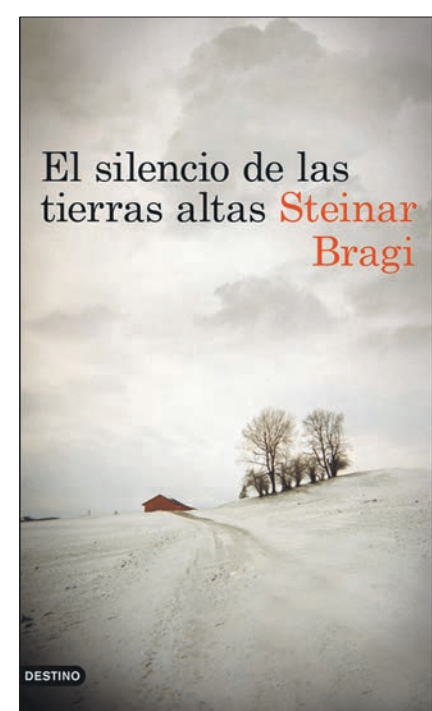
Aquest volum té com a missió descobrir al lector pel·lícules de gèneres molt diferents que ajudaran a aixecar-li l'ànim i veure la vida d'una altra manera. Estructurada en apartats, sobre l'amistat, les autores recomanen veure *Tomàquets verds fregits*; sobre la família, *Endevina qui ver a sopar*; sobre l'amor, *Els ponts de Madison*; sobre la feina, *Primera plana*...

RYŪNOSUKE AKUTAGAWA
Rashōmon i altres contes
Edicions de 1984, 2016, 192 pàg.

Els quinze contes més representatius del narrador japonès Ryūnosuke Akutagawa, escrits entre el 1915 i el 1923, es troben en aquest volum. Tant en els vuit primers, situats al Japó medieval, com en els següents, ambientats al món modern, el lector hi trobarà una bona mostra de la subtilesa psicològica d'aquest mestre de les lletres japoneses.

STEINAR BRAGI
El silencio de las tierras altas
Destino, 2016, 364 pàg.

Dues joves parelles, víctimes de la crisi financera, s'internen cap al desconegut en un viatge de malson a través de zones volcàniques d'Islàndia. Es veuen superats per una naturalesa hostil que els porta al caire del precipici. L'autor analitza la relació entre l'home modern i la natura, aquest espai salvatge on les regles de la civilització no tenen cap valor.

Crítica literària

Escrits amb calidesa

Amb l'original títol *Segona volta, tercer cel*, extret d'un dels relats que s'inclou dins aquest llibre, l'editorial Pagès ha publicat aquesta obra pòstuma, un recull de tots els escrits trobats de Coia Cabré i Monné (Reus 1955 – Barcelona 2013), filòloga i literata, i amb els quals demostra un domini de la ploma de delicat i bell traç.

Ennoblex el volum el pròleg d'en Frederic Raurell, biblista i exegeta reconegut tant per la prolixitat com per la qualitat de la seva obra. Estranyament no guardonat, a la important tasca investigadora del prologuista l'acompanya una, no menys alta, qualitat literària.

L'edició del llibre és a càrrec d'Eladi Crehuet, espòs de la finada escriptora, que ha sabut trobar un equilibri mesurat entre els escrits de l'autora, els breus i no tan breus comentaris que acompanyen cadascun dels escrits, i una selecció de fotografies extretes de l'àlbum familiar. La coberta, un quadre del reusenc Hortensi Güell, està en harmonia amb la calidesa dels escrits d'aquesta escriptora pràcticament desconeguda, Coia Cabré, que provoca una sorpresa agradable quan hom s'apropa a la seva inèdita i rica creació literària.

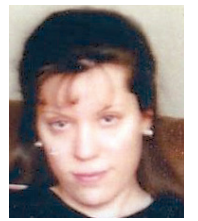
Amb un admirable estil evocatiu i conei-

COIA CABRÉ
Segona volta, tercer cel
Pagès editors, 2015, 227 pàg.

xedora de la psicologia humana, el lector entra fàcilment en agradable complicitat amb una escriptora que té la capacitat del matís i dibuixa amb punyent profunditat, a voltes simpatia, el perfil dels seus personatges. L'autora deixa entendre que la seva vida va ser un camí fressat per una paraula i una espiritualitat agudes, on res és gratuït. La vida ha de ser construïda per la pròpia persona.

La variada gamma de gèneres literaris que conrea ens dibuixa un esperit inquiet, culte i refinat, on prosa i poesia ens diuen que les coses més meravelloses són les més senzilles, i els diferents col·laboradors que glossen aquesta obra així ho han comprès. Tanmateix, l'obra literària de l'autora és fortament unitària, amb una tendència per l'autobiografia marcadament descriptiva però gens convencional, on la tendresa i el respecte davant del misteri de les persones és el que mou la seva ploma.

Un llibre per ser llegit i assaborit.

Teresa Solà
Doctora en
Teologia Bíblica

Crítica cinematogràfica

Misericòrdia a la pantalla

FRANCISCO, EL PADRE JORGE**DIRECTOR:**

Beda Docampo Feijóo.

INTÈRPRETS:

Darío Grandinetti, Silvia Abascal, Leticia Brédice, Carlos Hipólito, entre altres.

MÚSICA: Federico Jusid.

GÈNERE: drama.

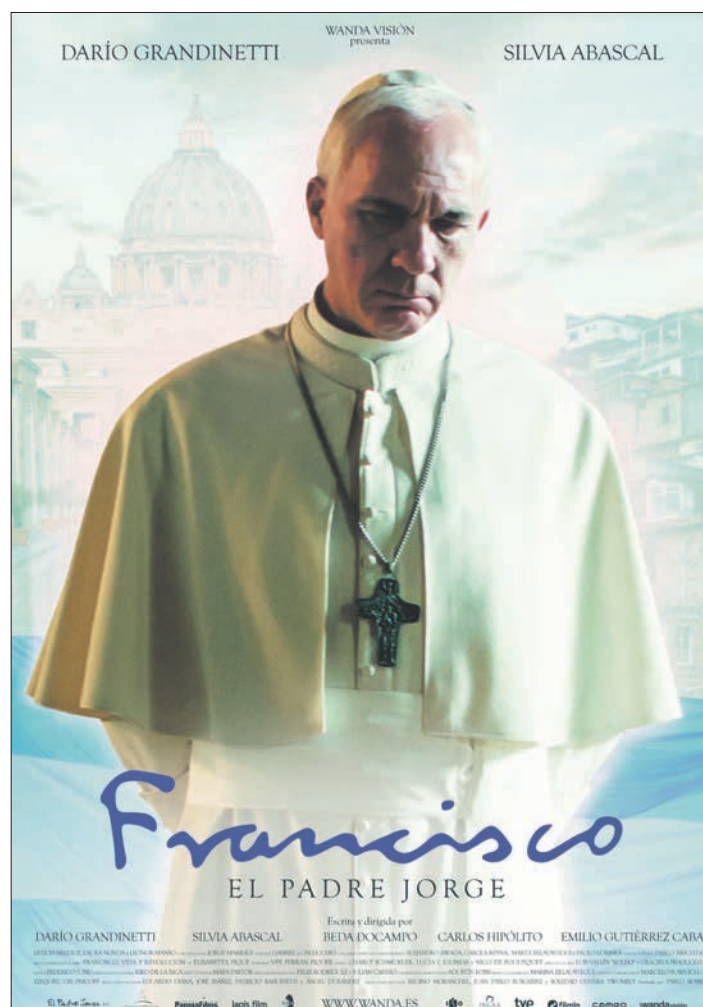
105 minuts.

Argentina, Espanya, 2015.

L'edició en DVD del film *Francisco, el padre Jorge* és una bona ocasió per veure aquesta pel·lícula sorprenent que intenta aprofundir en la vida del sant pare Francesc.

La pràctica totalitat dels papes que hi ha hagut després de la segona Gran Guerra han tingut el seu reflex a la pantalla. Amb més o menys encert, la vida dels pontífexs ha estat tan intensa que ha merescut l'atenció de directors de cinema i televisió que han explicat les aventures humanes i espirituals d'homes tan significatius. Fins i tot la vida del papa Joan Pau I, que va tenir un pontificat brevíssim, va ser portada a la televisió per Giorgio Capitani a *La sonrisa de Dios* (2016).

Hi ha hagut, amb tot, una cosa comuna en tots aquests films, tots ells s'han fet quan els protagonistes reals, els papes, ja havien traspasat. A *Francisco, el padre Jorge* no passa el ma-

teix. El director, Beda Docampo, té la valentia de fer un film sobre Francesc quan aquest es troba en la plenitud del seu pontificat.

Utilitzant com a excusa la investigació que una periodista espanyola (Silvia Abascal) fa del cardenal Bergoglio, el film recorre la vida del pare Jorge (Darío Grandinetti). La història comença amb l'adolescència i la joventut de Jorge, el seu descobriment de la vocació religiosa, les renúncies i els primers temps de ministeri sacerdotal. Apresat per tot el que vol explicar, aquesta primera part del film és una mica confu-

sa; les escenes passen una darrera l'altra sense continuïtat. Beda Docampo vol explicar moltes coses i té poc temps: el compromís pels pobres, l'enfrontament

amb les autoritats, la denúncia de la droga, la resistència als suborns, el caràcter popular del sacerdot i l'autoritat aclaparadora.

Quan el film explica els vuit anys últims del cardenal Bergoglio fins que arriba al pontificat, és quan funciona millor. Els gestos, les mirades, les paraules, les escenes ja flueixen més pausades i ordenades. Aleshores l'espectador assaoreix més la història.

La pel·lícula és senzilla però explicada amb intensitat; l'interès no decau en cap moment. Sembla més pensada per al mercat televisiu que per a la gran pantalla. Els actors estan correctes i hi sobresurt Grandinetti, molt convincent en la pell de Francesc.

Recomanable per entendre la figura gegantina d'un pontífex que, en la senzillesa, resulta una figura històrica grandiosa. A través del seu metratge, a *El padre Jorge* veiem la tenacitat d'una Església que s'obstina a estar al costat dels pobres, des de les Villes Misèria de Buenos Aires, fins al mateix Vaticà de Roma.

En aquest Any de la Misericòrdia, és una pel·lícula de visió gairebé obligada, que ens apropa a un testimoni de l'evangeli que commou per la seva pau interior, per les seves paraules i pels seus gestos, que és un testimoni de pau i d'interreligiositat... una personalitat, en fi, tan gran que ja ha estat portat al cinema una altra vegada. *Llamadme Francisco*, de Pietro Valsecchi, s'acaba d'estrenar a Itàlia.

Josan Montull
Salesià
josan.montull@salesians.cat

Des del carrer

El P. Manel Nin és monjo de Montserrat i exarca dels catòlics grecs de ritu bizantí

«L'Orient cristià té una riquesa teològica, litúrgica i espiritual que pot fer molt de bé a l'Occident»

Eduard Brufau

El Vaticà ha designat el P. Manel Nin exarca apostòlic d'Atenes a Grècia, una diòcesi directament dependent de la Santa Seu. Es tracta, per tant, d'una diòcesi no sufragània d'una seu metropolitana, sinó que té el seu origen de comunió eclesial (aquesta podria ser la traducció de la paraula grega «exarcàt») directament de la Seu romana. Com a exarca (bisbe) el P. Manel Nin estarà al capdavant d'una comunitat d'uns 6.000 fidels grecs catòlics de tradició bizantina, escampats per tot Grècia, amb tres parròquies: la Santíssima Trinitat a Atenes, els Sants Pere i Pau a Gianitsa i el Naixement del Crist a l'illa de Syros.

Els catòlics llatins solem tenir un gran desconeixement de les tradicions cristianes orientals, fins i tot les catòliques...

Les Esglésies orientals, tant catòliques com ortodoxes, són una realitat que el món occidental desconeix molt sovint. Crec que cal una formació tant del clergat com dels laics per conèixer bé aquesta realitat amb la qual a l'Occident, durant el segle XX i al moment actual ens toca de viure a causa de les emigracions degudes a les guerres i als conflictes al Pròxim Orient. L'Orient cristià té tota una riquesa teològica, litúrgica, espiritual que a l'Occident pot fer molt de bé de conèixer i estimar.

Pel que fa a l'ecumenisme, en quin moment es troba el diàleg entre catòlics i ortodoxos? Quins serien els propers passos?

El diàleg teològic entre catòlics i ortodoxos es troba en un moment en què el tema central del diàleg és el primat del bisbe de Roma. És un tema important a nivell eclesiològic, ja que es tracta no tant del primat en si, reconegut per totes les Esglésies, com de la jurisdicció d'aquest primat romà en el context de totes les Esglésies cristianes.

Davant de les persecucions sagnants a Síria i l'Iraq, poden arribar a desaparèixer les antiquíssimes comunitats cristianes d'aquests països?

«Hi ha pobles a l'Iraq que eren totalment cristians i ja no existeixen»

Certament que poden desaparèixer. Hi ha pobles a l'Iraq que eren totalment cristians i ja no existeixen. És un problema gravíssim que l'Occident no pot oblidar ni girar-li l'esquena. Es tracta de la pèrdua de persones, el més greu, però també d'un patrimoni artístic, literari de quasi dos mil anys d'existència.

Rauxa

La flor de Déu

El profeta Jeremies va estar atent a la paraula de Déu i així se li va concedir la visió d'una branca d'ametller, el primer arbre que floreix. Només quan l'home obre el cor i es disposa a rebre la paraula de Déu se li obren els ulls i veu com floreix l'ametller. Veu la bellesa de la creació divina enmig del dolor d'un món aparentment sense sentit.

Aquests dies els ametllers han tornat a florir; camins, camps i marges s'han omplert de la blancor rosada de les seves flors primerenques. Però els homes hi passem per davant sense veure'ls. Els nostres ulls, aparentment

sans, miren però no hi veuen. Tenim la bellesa de la creació davant nostre mateix, un do gratuït i immerescut, i no som capaços de percebre-la. Amb el cor endurit no sentim tot el que Déu ens diu a cau d'orella perquè estem instal·lats en la indiferència. Només que per un instant sentíssim les paraules que ens diu personalment a cadascun de nosaltres esclataríem en una joia i un agraïment immensos. Però malgrat la nostra ceguesa, Déu no es cansa mai de parlar-nos i per això cada any fa florir els ametllers, per fer-nos saber el seu amor incondicional per nosaltres i pel món.

Eduard Brufau

Pensant-ho millor

Jesús Renau Jesuïta

Menors perduts per Europa

No en sabem res dels milers de menors, infants i adolescents, que s'han perdut pels camins del nostre continent. Sembla que uns estan en recerca dels seus pares i familiars, altres van arribar sols o en petits grups, i, possiblement, altres, enganyats per les màfies i altres organitzacions semblants, són explotats de forma criminal. Tot plegat és una terrible desgràcia, una de les pitjors conseqüències de les guerres i el terrorisme. Hi ha qui diu que molts d'ells poden estar treballant com a esclaus en tallers clandestins o explotats sexualment i, fins i tot, patint els crims contra la humanitat que consisteixen a extreure òrgans i vendre'ls per a la investigació o per a clandestins intercanvis clínics. Tot és possible, tot és probable quan el déu diner fa sacrificar drets i vides sense cap mirament ètic, moral i humà. Senzillament, terrible.

Podríem contemplar per uns moments els nostres fills o els nostres alumnes. Fixar-nos en aquestes persones que són estimades i en procés de formació. I imaginar-nos que un dia, entre les explosions de les bombes i el fum del incendi els hem perdut i no sabem on són. Només de pensar-ho, el nostre cor s'accelera i constatem que realment són a casa jugant, o fent uns deures, a prop nostre. Els estimem, els protegim, els eduquem, els preparam de cara al futur. Viuen un temps que ens recorda també el nostre de fa anys. Quants pares i quantes mares, avui, experimenten l'angoixa que han perdut el fill o la filla, que poden estar en qual-sevol lloc del «paradis» europeu, passant gana, entre persones poc fiables o potser recollits en centres d'organitzacions sensibles i capacitades de cara a facilitar el seu creixement digne. Tot és possible quan hem perdut de vista i de control un fill, una filla o uns alumnes.

Per fi, després de setmanes de cercar el seu fill, aquella mare l'ha trobat; i l'abraça amb una tendresa intensíssima. Tots dos ploren i per uns instants desfan la por que els ha acompanyat durant tants mesos. A prop hi ha una treballadora social d'una de les entitats que ajuden a cercar-los i, mentre contempla l'escena, pensa quants encara deuen vagar, perduts, explotats, mal alimentats, possiblement en un país del nord o del centre. A poc a poc va marxant i pensa: «Oh, quants en resten encara, no pararem fins que recuperem els que encara viuen. No pararem.»

Mentre els senyors de la guerra discuteixen sobre plans de pau quimèrics i van fent nous encàrrecs d'armaments sofisticats i cada cop de major garantia efectiva, una allau de noves ofertes arriba continuament. El déu diner mai no en té prou i s'ha fet insensible als infants.